

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)
den 7 juli 1999 *

I mål T-89/96,

British Steel plc, bolag bildat enligt engelsk rätt, London, företrätt av William Sibree och Philip Raven, solicitors, delgivningsadress: advokatbyrån Elvinger, Hoss and Prussen, 15, Côte d'Eich, Luxemburg,

sökande,

med stöd av

Hoogovens Staal BV, bolag bildat enligt nederländsk rätt, IJmuiden (Nederländerna), företrätt av advokaten Erik H. Pijnacker Hordijk, Amsterdam, delgivningsadress: advokatbyrån Luc Frieden, 62, avenue Guillaume, Luxemburg,

intervenient,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Nicholas Khan och Paul Nemitz, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress:

* Rättegångsspråk: engelska.

rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

med stöd av

Irish Ispat Ltd, bolag bildat enligt irländsk rätt, Haulbowline, Cobh (Irland), företrätt av Richard Martin, solicitor, biträdd av Jeremiah Healy, SC, och David Barniville, barrister, delgivningsadress: advokatbyrån Zeyen, Beghin och Feider, 56—58, rue Charles Martel, Luxemburg,

och

Irland, företrätt av Michael A. Buckley, Chief State Solicitor, i egenskap av ombud, biträdd av Alex Schuster, barrister, delgivningsadress: Irlands ambassad, 28, route d'Arlon, Luxemburg,

intervenienter,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 96/315/EKSG av den 7 februari 1996 om bidrag från Irland till stålföretaget Irish Steel (EGT L 121, s. 16),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden R.M. Moura Ramos samt domarna R. García-Valdecasas, V. Tiili, P. Lindh och P. Mengozzi,

justitiesekreterare: byrådirektören A. Mair,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 25 november 1998,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen (nedan kallat fördraget eller EKSG-fördraget) förbjuder i princip offentligt stöd till stålföretag. I artikel 4 c i fördraget förklaras att det är oförenligt med den gemensamma marknaden för kol och stål att ha ”subventioner eller statliga stödåtgärder eller särskilda pålagor som ålagts av staterna oavsett i vilken form det sker”.

2 I artikel 95 första och andra stycket i fördraget fastställs följande:

”I alla i detta fördrag inte förutsedda fall, som synes kräva ett beslut eller en rekommendation av kommissionen för att inom ramen för den gemensamma marknaden för kol och stål och i enlighet med artikel 5 förverkliga någon av de i artikel 2—4 närmare angivna målsättningarna för gemenskapen, kan detta beslut fattas eller denna rekommendation lämnas med rådets enhälliga samtycke och efter att den rådgivande kommittén hörts.

Beslutet eller rekommendationen skall ange eventuellt ifrågakommande sanktioner som skall bestämmas om på samma sätt.”

- 3 För att uppfylla kraven på omstrukturering av stålsektorn har kommissionen med stöd i de ovan nämnda bestämmelserna i artikel 95 i fördraget från och med början av åttiotalet infört ett gemenskapsystem för stöd som i vissa begränsade fall tillåter statligt stöd till stålindustrin. Detta system har anpassats fortlöpande för att bemästra konjunktursvårigheterna inom stålindustrin. Den uppsättning gemenskapsregler för stöd till stålindustrin som gällde under den berörda perioden och som skall prövas i det föreliggande fallet är således den femte i ordningen och har införts genom kommissionens beslut nr 3855/91/EKSG av den 27 november 1991 om gemenskapsregler för stöd till stålindustrin (EGT L 362, s. 57, svensk specialutgåva, område 13, volym 21, s. 189, nedan kallat regelverket eller det femte regelverket). Det femte regelverket gällde fram till den 31 december 1996. Det ersattes den 1 januari 1997 av kommissionens beslut nr 2496/96/EKSG av den 18 december 1996 om gemenskapsregler för statligt stöd till stålindustrin (EGT L 338, s. 42), vilket utgör det sjätte regelverket om stöd till stålindustrin. Av övervägandena i det femte regelverket framgår att det i likhet med sina föregångare införde ett gemenskapsystem som skulle omfatta allt slags stöd, selektivt eller generellt, som finansieras av medlemsstaterna. Dessa regler tillät varken driftstöd eller omstruktureringstöd, förutom när det rörde sig om stöd till nedläggning (förstainstansrättens dom av

den 24 oktober 1997 i mål T-243/94, British Steel mot kommissionen, REG 1997, s. II-1887, punkt 3, nedan kallad domen i målet British Steel).

- 4 Samtidigt med regelverket, som är ett generellt beslut, har kommissionen vid flera tillfällen använt sig av artikel 95 i fördraget för att fatta individuella beslut om att undantagsvis tillåta särskilt statligt stöd. Det var under dessa omständigheter som kommissionen den 12 april 1994 fattade sex individuella beslut om att tillåta det stöd som Tyskland avsåg att bevilja stålföretaget EKO Stahl AG i Eisenhüttenstadt (beslut 94/256/EKSG, EGT L 112, s. 45, nedan kallat beslut 94/256), det stöd som Portugal avsåg att bevilja stålföretaget Siderurgia Nacional (beslut 94/257/EKSG, EGT L 112, s. 52, nedan kallat beslut 94/257), det stöd som Spanien avsåg att bevilja det offentliga integrerade stålföretaget Corporación de la Siderurgia Integral (CSI) (beslut 94/258/EKSG, EGT L 112, s. 58, nedan kallat beslut 94/258), Italiens statliga stöd till de offentliga stålföretagen (stålkoncernen Ilva) (beslut 94/259/EKSG, EGT L 112, s. 64, nedan kallat beslut 94/259), det stöd som Tyskland avsåg att bevilja stålföretaget Sächsische Edelstahlwerke GmbH i Freital/Sachsen (beslut 94/260/EKSG, EGT L 112, s. 71, nedan kallat beslut 94/260), och det stöd som Spanien avsåg att bevilja Sidenor, som är ett företag som producerar specialstål (beslut 94/261/EKSG, EGT L 112, s. 77, nedan kallat beslut 94/261). Mot dessa beslut anhängiggjordes det vid förstainstansrätten tre mål om ogiltigförklaring, i vilka dom avkunnades den 24 oktober 1997 i mål T-239/94, EISA mot kommissionen (REG 1997, s. II-1839, nedan kallad domen i målet EISA), i målet British Steel samt i mål T-244/94, Wirtschaftsvereinigung Stahl m.fl. mot kommissionen (REG 1997, s. II-1963, nedan kallad domen i målet Wirtschaftsvereinigung).

Bakgrund till tvisten

- 5 Irish Steel Ltd (nedan kallat Irish Steel) är ett till hundra procent statsägt företag som driver Irlands enda stål- och valsverk samt är beläget i Haulbowline, Cobh, County Cork. Irish Steel har en årlig produktionskapacitet på 500 000 ton i flytande stål och en varmvalsningskapacitet på 343 000 ton i färdiga produkter (sektioner). Under de fem verksamhetsåren 1990—1995 uppgick företagets

faktiska produktion av varmvalsade produkter till 278 000, 248 000, 272 000, 276 000 respektive 258 000 ton, vilket motsvarar en produktivitetsnivå som klart understiger dess kapacitet.

- 6 Under perioden 1980—1985 erhöll Irish Steel stöd av den irländska regeringen uppgående till 183 miljoner IRL efter det att kommissionen hade gett tillstånd till detta. Därefter genomgick företaget en period av ihållande ekonomiska problem som i slutet av verksamhetsåret 1994/1995 ledde till sammanlagda förluster som översteg 138 miljoner IRL.

- 7 Den irländska regeringen ställde år 1993 en borgen för två lån (på 10 miljoner respektive 2 miljoner IRL) med en effektiv ränta som låg under marknadsräntan. Dessa lån ansågs nödvändiga för att möjliggöra företagets fortsatta drift. Detta stödelement anmäldes inte till kommissionen vid den tidpunkten.

- 8 Den försämrade ekonomiska situationen för Irish Steel ledde till att den irländska regeringen genom skrivelse av den 1 mars 1995 till kommissionen anmälde en omstruktureringsplan för detta bolag samt till denna knutet offentligt stöd. I denna plan föreskrevs ett bidrag på 40 miljoner IRL som aktiekapital och en offentlig lånegaranti om 10 miljoner IRL, vilken nämns i föregående punkt (nedan kallad den första omstruktureringsplanen). De irländska myndigheterna inledde samtidigt förhandlingar för en privatisering av Irish Steel.

- 9 Kommissionen uppmanade den 4 april 1995, genom tillkännagivande 95/C 284/04 enligt artikel 6.4 i regelverket till de övriga medlemsstaterna och andra berörda parter om stöd som Irland har beviljat till Irish Steel (EGT C 284, s. 5, nedan kallat tillkännagivande 95/C), de berörda parterna att yttra sig i frågan om huruvida de anmälda åtgärderna var förenliga med den gemensamma

marknaden. Den första anmälan av den 1 mars 1995 togs emellertid tillbaka genom skrivelse av den 7 september 1995, varigenom de irländska myndigheterna tillställde kommissionen en reviderad anmälan. Denna anmälan innehöll ett nytt program för offentligt stöd som var planerat som en motprestation för att Irish Steel efter ett öppet anbudsförfarande skulle säljas till det privata bolaget Ispat International (etablerat i Indonesien, kontrollerat av indiskt kapital och verksamt i flera länder). Detta andra program har inte meddelats några andra berörda parter.

10 Enligt kommissionens uppskattningar uppgick det offentliga stöd som var planerat i samband med försäljningen av Irish Steel sammanlagt till 38,298 miljoner IRL. Det fördelades på följande sätt:

- Tillskott av maximalt 17 miljoner IRL för avskrivningen av ett räntefritt lån från staten.

- Tillskott av likvida medel på maximalt 2,831 miljoner IRL för att täcka ett underskott i balansräkningen.

- Tillskott av likvida medel på maximalt 2,36 miljoner IRL för att täcka särskilda miljöförbättrande arbeten.

- Tillskott av likvida medel på maximalt 4,617 miljoner IRL för att täcka räntor och amorteringar på utestående lån.

- Tillskott av likvida medel på maximalt 0,628 miljoner IRL för att täcka underskottet i pensionsplanen.

- Tillskott av ytterligare likvida medel på maximalt 7,2 miljoner IRL för att finansiera den revidering av omstruktureringsplanen som är ett villkor för rådets godkännande.

 - Tillskott av medel för ansvarsförbindelse på maximalt 2,445 miljoner IRL med hänsyn till eventuell restbeskattning samt andra retroaktiva kostnader och finansiella krav.

 - Tillskott av maximalt 1,217 miljoner IRL som motsvarar det stödelement som ingår i de statliga garantierna för två lån som uppgår till 12 miljoner IRL (vilka ingick i det förfarande som inleddes enligt artikel 6.4 i gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin och vilka nu i försäljningsöverenskommelsen i själva verket kommer att övertas av investeraren som står för en täckning som skyddar staten mot de risker som finns i garantierna).
- 11 Enligt den andra omstruktureringsplanen skulle Ispat köpa alla aktier i Irish Steel för 1 IRL och överta alla resterande skulder och förbindelser, förutom ett utestående räntefritt lån från regeringen på 17 miljoner IRL vilket skulle avskrivas. Dessutom skulle Ispat omedelbart satsa kapital i en omfattning av 5 miljoner IRL och genomföra investeringar på sammanlagt 25 miljoner IRL under de följande fem åren.
- 12 Kommissionen anmälde detta andra stödprogram till rådet genom skrivelse av den 11 oktober 1995 (nedan kallad anmälan av den 11 oktober 1995), vilket rådet godkände den 22 december 1995. Genom kommissionens beslut 96/315/EKSG av den 7 februari 1996 om bidrag från Irland till stålföretaget Irish Steel,

vilket offentliggjordes den 21 maj 1996 (EGT L 121, s. 16, nedan kallat det omtvistade beslutet), tilläts det planerade offentliga stödet.

- 13 Kommissionen gjorde sitt tillstånd beroende av de villkor som förklaras i punkterna V—VII i det omtvistade beslutet och uppställs i artiklarna 2—5 i beslutet. I punkt V i det omtvistade beslutet föreskrivs bland annat att det är nödvändigt ”att den befintliga kapaciteten avseende flytande stål och färdiga varmvalsningsprodukter inte ökar, annat än som ett resultat av produktivitetsförbättringar, under en period av åtminstone fem år från och med dagen för den sista stödutbetalningen”.
- 14 Till skillnad från besluten 94/256, 94/257, 94/258, 94/259, 94/260 och 94/261 föreskrevs det i det omtvistade beslutet emellertid inte någon minskning av produktionskapaciteten, eftersom det ”[var] omöjligt... utan att stänga fabriken, eftersom Irish Steel endast har ett varmvalsningsverk” (punkt V). Följande tilläggsvillkor uppställdes emellertid för Irish Steel:
- Företaget skulle inte få öka sitt dåvarande utbud av produkter som hade meddelats till kommissionen i november 1995 under de första fem åren från och med stödutbetalningarna.
 - Företaget skulle inte få tillverka balkar av större storlek än det dåvarande utbudet av storlekar.
 - Företaget skulle inte få överskrida den årliga produktionsmängden av varmvalsade färdiga produkter och halvfärdiga produkter (tackor) under räkenskapsåren fram till och med den 30 juni 2000.

— Företaget skulle begränsa sin europeiska (i gemenskapen plus Schweiz och Norge) försäljning av färdiga produkter under samma period till en viss kvantitet.

- 15 Genom en rättsakt av den 18 juni 1996 förändrades bolaget Irish Steels bolagsnamn till Irish Ispat Ltd (nedan kallat Ispat).

Förfarande

- 16 British Steel plc (nedan kallat British Steel) har genom en ansökan, som inkom till kansliet den 11 juni 1996, med stöd av artikel 33 i fördraget yrkat ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet.

- 17 Samtidigt har Wirtschaftsvereinigung Stahl den 10 juli 1996 väckt en annan talan mot samma beslut. Talan har vid förstainstansrättens kansli registrerats under nummer T-106/96.

- 18 I det föreliggande fallet har Ispat och Irland den 5 november 1996 respektive den 6 november 1996 till förstainstansrättens kansli lämnat in ansökningar om att få intervensera till stöd för svarandens yrkanden. Bolaget Hoogovens Staal BV (nedan kallat Hoogovens) har för sin del den 8 november 1996 till förstainstansrättens kansli lämnat in en ansökan om att få intervensera till stöd för sökandens yrkanden. Sökanden har den 5 december 1996 inkommit med synpunkter på interventionsansökningarna.

- 19 British Steel har den 21 och den 28 november 1996 till förstainstansrättens kansli lämnat in skrivelser med begäran om att vissa uppgifter i ansökan,

svaromålet (till den del delar av ansökan återges i det) och repliken skall behandlas som konfidentiella.

- 20 Förstainstansrätten (första avdelningen i utökad sammansättning) tillät genom beslut av den 29 maj 1997 interventionerna till stöd för svarandens respektive sökandens yrkanden och biföll delvis begäran om konfidentiell behandling.
- 21 Ispat begärde dessutom vid två tillfällen, genom en skrivelse som inkom till kansliet den 26 augusti 1997 och i sin interventionsinlägga, att få tillgång till vissa rättegångshandlingar i det redan avgjorda målet British Steel. Förstainstansrätten avslog denna begäran och delgav detta beslut genom skrivelser av den 8 september 1997 respektive den 22 oktober 1997.
- 22 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (fjärde avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet och uppmanade parterna att skriftligen besvara vissa frågor. Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens muntliga frågor vid offentligt sammanträde den 25 november 1998.

Parternas yrkanden

- 23 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det omtvistade beslutet,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, inbegripet sökandens rättegångskostnader, samt

— förplikta intervenienterna att bära sina egna interventionskostnader.

24 Intervenienten Hoogovens har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det omtvistade beslutet i dess helhet, samt

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

25 Kommissionen, som stöds av Irland, har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, samt

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

26 Intervenienten Ispat har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, samt

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna, inbegripet dess interventionskostnader.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

- 27 Kommissionen har gjort gällande att talan har väckts för sent, eftersom sökanden inte har iakttagit den tidsfrist på en månad efter delgivning eller offentliggörande av beslutet som slås fast i artikel 33 tredje stycket i fördraget. Enligt kommissionen, som stöds av Ispat, börjar den tidsfrist som avses i denna bestämmelse även löpa den dag då sökanden har fått tillräcklig kännedom om rättsakten för att kunna utöva sin rätt att föra talan, oberoende av om rättsakten senare offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* eller inte. I det föreliggande fallet hade sökanden fått tillräcklig kännedom om det omtvistade beslutet senast den 28 februari 1996, som var den dag då den erhöll ett pressmeddelande om att beslutet hade fattats.
- 28 Sökanden har dessutom alltid underrättats om förfarandet för beviljande av tillstånd till stöd till Irish Steel. Detta bekräftas bland annat av sökandens skrivelse av den 10 oktober 1995 till kommissionen och av de diskussioner som fördes vid EKSG:s rådgivande kommittés (nedan kallad kommittén) sammanträde den 25 oktober 1995, vid vilket sökanden var företräd.
- 29 Av talrika omständigheter framgår enligt kommissionen även att sökanden har medgett att den har haft tillräcklig kännedom om det omtvistade beslutet klart före den 11 juni 1996, då den lämnade in sin ansökan. Kommissionen har i detta avseende åberopat tidningsartiklar i *Irish Times* av den 21 december 1995 och två artiklar av den 21 december 1995 från nyhetsbyrån Reuter i vilka sökanden till följd av rådets samtycke meddelade sin avsikt att ifrågasätta det omtvistade beslutet. Av den årsrapport som offentliggjordes av Steel Subsidies Monitoring Committee, som är ett organ som Förenade kungarikets handels- och industriministerium har upprättat för övervakning av statligt stöd till stålindustrin, framgår dessutom att ”kommittén hyser förståelse för att British Steel har beslutat att föra talan mot kommissionen med avseende på detta beslut”.

- 30 Irland har stött kommissionens påstående att den frist som föreskrivs i artikel 33 i fördraget börjar löpa när sökanden har fått exakt kännedom om rättsakten. I det föreliggande fallet innebär de nära sambanden mellan Förenade kungarikets handels- och industriministerium och Steel Subsidies Monitoring Committee att sökanden hade fått del av det omtvistade beslutet via handels- och industriministern flera månader innan den fick texten från kommissionen.
- 31 Sökanden, som stöds av Hoogovens, har däremot hävdat att den fick exakt kännedom om det omtvistade beslutet först den dag då det offentliggjordes i officiella tidningen, det vill säga den 21 maj 1996. Sökanden hade bett att kommissionen skulle lämna en kopia av nämnda beslut samma vecka som det fattades, men sökanden fick beslutet först den 28 maj 1996 (efter det att rättsakten offentliggjorts), vilket innebär att den inte kunde yrka dess ogiltigförklaring innan det hade offentliggjorts.
- 32 Kommissionens tolkning av artikel 33 tredje stycket i EKSG-fördraget (samt av artikel 173 i EG-fördraget (nu artikel 230 EG i ändrad lydelse)), enligt vilken den föreskrivna fristen börjar löpa den dag då den berörde fick kännedom om rättsakten, oberoende av att den kommer att offentliggöras senare, står enligt sökanden under alla omständigheter i strid med lydelsen av dessa bestämmelser och domstolens rättspraxis.

Förstainstansrättens bedömning

- 33 Det följer av lydelsen av artikel 33 tredje stycket i fördraget att talan om ogiltigförklaring skall väckas inom en månad efter delgivning eller offentliggörande av beslutet eller rekommendationen allt efter omständigheterna. Domstolen har tolkat denna bestämmelse mot bakgrund av artikel 173 femte stycket i EG-fördraget varvid har den ansett att när en rättsakt varken har offentliggjorts eller delgivits ankommer det på den som känner till förekomsten av en rättsakt som berör honom att inom rimlig tid begära att få ta del av rättsaktens text i dess

helhet. Bortsett från detta skall fristen för att väcka talan räknas från den tidpunkt då den berörde får exakt kännedom om innehållet i och skälen till rättsakten i fråga, så att han kan utnyttja sin rätt att väcka talan (domstolens dom av den 6 juli 1988 i mål 236/86, Dillinger Hüttenwerke mot kommissionen, REG 1988, s. 3761, punkt 14, och av den 6 december 1990 i mål C-180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie mot kommissionen, REG 1990, s. I-4413, punkterna 22—24).

- 34 Förstainstansrätten har dessutom redan med avseende på EG-fördraget ansett att den tidpunkt då sökanden fick kännedom om rättsakten, som kriterium för när fristen för talans väckande börjar löpa, är subsidiär i förhållande till offentliggörandet eller delgivningen av rättsakten (se förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-11/95, BP Chemicals mot kommissionen, REG 1998, s. II-3235, punkt 47, och den rättspraxis som nämns där).
- 35 I det föreliggande fallet offentliggjordes det omtvistade beslutet i officiella tidningen den 21 maj 1996. Talan, som anhängiggjordes den 11 juni 1996, har således väckts inom den tidsfrist på en månad som föreskrivs i artikel 33 tredje stycket i fördraget.
- 36 Det subsidiära kriteriet skall under dessa omständigheter inte tillämpas. Kommissionens argument att sökanden hade fått kännedom om det omtvistade beslutet innan det offentliggjordes är således inte relevant.
- 37 Av det ovan anförda följer att invändningen att talan inte kan tas upp till sakprövning skall ogillas.

Prövning i sak

- 38 Sökanden har till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring åberopat tre grunder, nämligen att kommissionen saknade behörighet att fatta det omtvistade beslutet, att fördragets bestämmelser eller någon bestämmelse som gäller dess tillämpning har åsidosatts samt att väsentliga formföreskrifter har åsidosatts.

1. *Grunden att kommissionen saknade behörighet*

Parternas argument

- 39 Sökanden anser att de argument som den har gjort gällande i det föreliggande fallet huvudsakligen är desamma som dess argument i den ansökan till följd av vilken domen i målet British Steel meddelades. Sökanden, som stöds av Hoogovens, har hävdad att kommissionen saknade behörighet att fatta det omtvistade beslutet. Regelverket utgör enligt sökanden en uttömmande och tvingande rättslig ram, eftersom det utgör hinder mot att bevilja stöd som inte är förenligt med dess bestämmelser. I synnerhet artikel 1 i detta regelverk innebär ett uttryckligt förbud mot allt drift- och investeringsstöd. Kommissionen hade således inte befogenhet att ge tillstånd till sådant stöd. Kommissionen kan inte tillskansa sig en sådan behörighet på grundval av artikel 95 första stycket i fördraget, eftersom regelverket självt har antagits med stöd av denna bestämmelse och innehåller en definitiv fastställelse av de kriterier som skall tillämpas för att förverkliga fördragets målsättningar, med förbehåll för att regelverket självt kan ändras genom ett generellt beslut.
- 40 Sökanden har i detta hänseende betonat att om kommissionen har för avsikt att tillåta stöd som inte uppfyller villkoren i regelverket, måste den ändra själva ordalydelsen av regelverket genom ett generellt beslut som skall vara tillämpligt på alla berörda företag. Regelverket skulle nämligen bli helt verkningslöst om det

kunde kringgås genom individuella beslut av kommissionen för att ta hänsyn till särskilda omständigheter. I det föreliggande fallet har kommissionen dock inte ändrat regelverket utan har begränsat sig till att fatta beslut som i strid med regelverket innebär att vissa offentliga företag rättsstridigt beviljas förmåner till nackdel för konkurrenter som inte har fått statligt stöd. Kommissionen har i det föreliggande fallet dessutom inte krävt någon minskning av produktionskapaciteten som en motprestation för tillståndet till stöd.

- 41 Sökanden har i sina synpunkter på interventionsinlagen och med avseende på domen i målet *British Steel* tillagt två ytterligare argument till stöd för denna grund. Den har för det första gjort gällande att det femte regelverket skall tolkas mot bakgrund av de föregående regelverken (domen i målet *British Steel*, punkt 47). Av denna tolkning följer enligt sökanden att dess uttömmande och tvingande karaktär gäller alla stödåtgärder och inte enbart de stödåtgärder som uppräknas i regelverket. Sökanden har för det andra anfört att även om det femte regelverket endast vore tvingande med avseende på de stödformer som räknas upp i det, skulle tillskottet av likvida medel på 2,36 miljoner IRL "för att täcka särskilda miljöförbättrande arbeten" falla inom ramen för det "stöd till miljöskyddsåtgärder" som föreskrivs i artikel 3 i regelverket.
- 42 Kommissionen har i huvudsak hävdats att de olika regelverken har antagits med stöd av artikel 95 i fördraget och att de således har samma rättsliga grund som det omtvistade beslutet. Det rättsliga värdet av dessa rättsakter är således detsamma och det femte regelverket skall inte anses definitivt och tvingande.
- 43 Ispat har gjort gällande att kommissionen hade behörighet att fatta det omtvistade beslutet på grundval av artikel 95 i fördraget. Kommissionens befogenhet på området undanröjdes inte genom att det femte regelverket antogs på grundval av samma artikel 95 i fördraget.

- 44 Enligt Irland är det inte tänkbart att en sekundärrättsakt som regelverket kan användas för att frånta en bestämmelse i primärrätten som artikel 95 i fördraget sin ändamålsenliga verkan. Det femte regelverket kan inte innebära hinder för att kommissionen på grundval av artikel 95 i fördraget fattar individuella beslut att godkänna stöd till stålföretag i sådana fall som faller utanför regelverkets tillämpningsområde.

Förstainstansrättens bedömning

- 45 Det skall inledningsvis erinras om att det av motiveringen till det femte regelverket (se i synnerhet punkt I) framgår att det för det första syftade till "att inte beröva stålindustrin stöd för forskning och utveckling eller stöd för att anpassa industrianläggningar till nya miljökrav". För att minska överkapaciteten och återställa jämvikten på marknaden tilläts där även på vissa villkor "socialt stöd för att underlätta inskränkning av driften vid stålverk eller finansiera att all verksamhet som omfattas av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen... upphör för gott vid de minst konkurrenskraftiga företagen". Såsom förstainstansrätten redan har konstaterat, bland annat i domen i målet British Steel, hänför sig regelverket på ett allmänt sätt till vissa grupper av stöd som i den domen ansågs förenliga med fördraget (punkterna 47 och 49). Genom regelverket infördes allmänna undantag från förbudet mot statligt stöd, utslutande vad beträffar stöd för forskning och utveckling, stöd för miljöskyddsåtgärder, stöd till nedläggning samt regionalt stöd till stålföretag som är etablerade i vissa medlemsstater eller i en viss del av dem, förutsatt att stödåtgärderna uppfyller vissa villkor.
- 46 Regelverket utgör under dessa omständigheter en uttömmande och tvingande rättslig ram endast för de stödåtgärder som räknas upp där och som enligt regelverket är förenliga med fördraget. Regelverket inrättar på detta område ett övergripande system som avser att säkerställa likabehandling inom ramen för ett enda förfarande avseende alla stöd som ingår i de undantagna grupper som definieras i det. Kommissionen är således endast bunden av detta system när den

bedömer om stöd som avses i regelverket är förenligt med fördraget. Den kan således inte tillåta sådant stöd genom ett individuellt beslut som står i strid med de allmänna regler som införts genom detta regelverk (se domarna i målen EISA, punkt 71, British Steel, punkt 50, och Wirtschaftsvereinigung, punkt 42).

- 47 Stöd som inte hör till de grupper som har undantagits från förbudet genom bestämmelserna i regelverket kan däremot dra fördel av ett individuellt undantag från detta förbud, om kommissionen inom ramen för sin befogenhet att företa skönsmässig bedömning med stöd av artikel 95 i fördraget anser att sådant stöd är nödvändigt för att förverkliga fördragets målsättningar. Syftet med regelverket kan nämligen inte vara att förbjuda stöd som inte ingår i de grupper av stöd som uttömmande räknas upp i det. Kommissionen är med stöd av artikel 95 första och andra stycket i fördraget — som endast avser de situationer som inte förutses i fördraget (se domstolens dom av den 12 juli 1962 i mål 9/61, Nederländerna mot Höga myndigheten, REG 1962, s. 413, punkt 2) — inte behörig att förbjuda vissa grupper av stöd, eftersom ett sådant förbud redan föreskrivs i artikel 4 c i själva fördraget. Stödåtgärder som inte hör till de kategorier som enligt regelverket är undantagna från detta förbud omfattas således uteslutande av artikel 4 c i fördraget. Av detta följer att när sådant stöd likväl blir nödvändigt för att förverkliga fördragets målsättningar, har kommissionen befogenhet att stödja sig på artikel 95 i fördraget för att möta den oförutsedda situationen, i förekommande fall, genom ett individuellt beslut (se i detta avseende domarna i målen EISA, punkt 72, British Steel, punkt 51, och Wirtschaftsvereinigung, punkt 43).
- 48 I det föreliggande fallet omfattas de statliga stödåtgärder som avses i det omtvistade beslutet, som möjliggör en omstrukturering och därigenom en privatisering av Irish Steel, av regelverkets tillämpningsområde. Kommissionen kunde således på goda grunder tillåta dessa stödåtgärder genom ett individuellt beslut på grundval av artikel 95 i fördraget, om villkoren i denna bestämmelse var uppfyllda.
- 49 Sökanden har däremot, genom att i detta avseende åberopa domarna i målen EISA, British Steel och Wirtschaftsvereinigung, gjort gällande att tillskottet av

likvida medel på maximalt 2,36 miljoner IRL för att bekosta särskilda miljöförbättrande arbeten föll inom de grupper som räknas upp i regelverket och att kommissionen följaktligen inte kunde tillåta det utan att tillämpa det förfarande som har fastställts i regelverket.

- 50 I artikel 3 i regelverket undantas "stöd till stålföretag för att de nya lagstadgade miljöskyddsnormerna skall uppfyllas av anläggningar som varit i drift i minst två år innan dessa nya normer infördes", om det totala stödet "uttryckt i nettobidragsekvivalenter inte överstig[er] 15 % av de investeringar som avser ifrågavarande miljöåtgärder".
- 51 I det föreliggande fallet omfattas det ovan avsedda tillskottet inte av tillämpningsområdet för artikel 3 i regelverket. Även om syftet med detta tillskott är att finansiera anläggningarnas anpassning till de lagstadgade miljöskyddskraven, såsom företrädaren för Ispat anförde under sammanträdet, överstiger det uttryckt i nettobidragsekvivalenter 15 procent av de investeringar som hänför sig till dessa åtgärder. Detta innebär att det undantag från det allmänna förbudet i artikel 4 c i fördraget som föreskrivs i artikel 3 i regelverket inte omfattar detta stöd.
- 52 Under dessa omständigheter kunde stödet tillåtas genom ett individuellt beslut som grundas direkt på artikel 95 i fördraget, eftersom de villkor som föreskrivs i denna artikel var uppfyllda (se ovan punkterna 46 och 47). Eftersom det omtvistade beslutets tillämpningsområde skiljer sig från regelverkets tillämpningsområde, då det i beslutet av exceptionella skäl och undantagsvis har godkänts stödåtgärder som i princip inte skulle kunna vara förenliga med fördraget, är det undantag som därigenom har tillåtits helt fristående från regelverket. Beslutet omfattas under dessa omständigheter inte av de villkor som uppställs i nämnda regelverk och utgör följaktligen ett tillägg i förhållande till regelverket i syfte att förverkliga fördragets målsättningar.
- 53 Av det ovan anförda följer att det omtvistade beslutet inte kan anses utgöra ett ooberättigat undantag från det femte regelverket. Beslutet utgör tvärtom en

rättsakt som i likhet med regelverket grundas på bestämmelserna i artikel 95 första och andra stycket i fördraget.

- 54 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på grunden att kommissionen skulle sakna behörighet att fatta det omtvistade beslutet.

2. Grunden att fördragets bestämmelser eller någon bestämmelse som gäller dess tillämpning har åsidosatts

- 55 Sökanden har uppdelat denna grund i fyra delar. Det omtvistade beslutet innebär ett åsidosättande av fördraget genom att det för det första leder till en snedvridning av konkurrensen, för det andra inte är nödvändigt för att förverkliga en av fördragets målsättningar, för det tredje innebär ett åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen och för det fjärde innebär att icke anmälda stödåtgärder i efterhand har legaliserats.

Påståendet att konkurrensen har snedvridits

- 56 Sökanden har uppdelat denna punkt i två delar. Kommissionen gjorde sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning i beslutet genom att för det första göra det möjligt för Irish Steel att öka produktionen i och med att den ansåg att detta inte skulle leda till en snedvridning av konkurrensen (a) och för det andra genom att de villkor som uppställdes för Irish Steel inte var tillräckliga för att undanröja alla konkurrensbegränsande verkningar (b).

a) Det omtvistade beslutet möjliggör en produktionsökning och leder följaktligen till en snedvridning av konkurrensen

Parternas argument

- 57 Enligt sökanden leder stödet till Irish Steel till en oacceptabel snedvridning av konkurrensen inom stålsektorn. Sökanden har i detta avseende hänvisat till domen av den 3 oktober 1985 i mål 214/83, Tyskland mot kommissionen (REG 1985, s. 3053), i vilken domstolen fastställde att "kommissionen inte i något fall kan tillåta statligt stöd som inte är nödvändigt för att förverkliga fördragets målsättningar och som kan leda till en snedvridning av konkurrensen på den gemensamma marknaden för stål" (punkt 30). I den domen bekräftade domstolen för övrigt principen att beviljandet av stöd har ett nära samband med omstruktureringen av stålindustrin, i synnerhet med kapacitetsminskningen.
- 58 Kommissionen tillämpade enligt sökanden denna princip när den fattade besluten 94/256, 94/257, 94/258, 94/259, 94/260 och 94/261. I dessa beslut krävde kommissionen en minskning av produktionskapaciteten som en motprestation för tillståndet till stöd (se *XXIII:e rapporten om konkurrenspolitiken*, punkt 481). Eftersom det stöd som getts Irish Steel tilläts genom det omtvistade beslutet utan att det uppställdes några krav på en kapacitetsminskning, står beslutet uppenbart i strid med de ovannämnda besluten och med domstolens rättspraxis.
- 59 Samtidigt som det i det omtvistade beslutet medges att det finns överkapacitet inom sektorn för sektioner och att en kapacitetsökning skulle påverka konkurrensen negativt på ett sätt som skulle gå emot det gemensamma intresset, tilläts det i beslutet emellertid att Irish Steel skulle öka dels sin produktionskapacitet, dels sina produktions- och försäljningsmängder, eftersom det ansågs att företagets betydelse för gemenskapsmarknaden var ringa.
- 60 Vad gäller Irish Steels ställning på marknaden i fråga ansåg kommissionen enligt sökanden felaktigt att hela marknaden för stålbjälkar var relevant i stället för

marknaden för balkar (stålbjälkar som är högst 300 mm långa), eftersom dessa två marknader är helt olika vad gäller såväl utbudet som efterfrågan (se den fjärde delen av rapporten *Appeal of Article 95 Decision on Irish Steel Limited, Irish Steel and the European Union Market for Billets and Small Beams*, T A J Cockerill, som har bifogats ansökan, nedan kallad Cockerill-rapporten). Irish Steels marknadsandel i Västeuropa uppgick följaktligen till 9,1 procent (beräknad på grundval av försäljningsmängderna åren 1986—1994) i stället för 5 procent, såsom kommissionen uppskattade. Avsikten var dessutom att marknadsandelen under de följande fem åren skulle uppgå till 12 procent. Sättet att definiera marknaden kan under alla omständigheter inte grundas på beteckningen i bilaga 1 till fördraget, eftersom bilagan inte har avfattats för en definition av produktmarknaderna med avseende på en undersökning av konkurrensen.

- 61 Det finns dessutom enligt sökanden inte något stöd för argumentet avseende minimal verkan i vare sig rättspraxis eller kommissionens praxis.
- 62 Vad gäller ökningen av produktionskapaciteten avseende tackor innebär enligt sökanden det tillstånd som Irish Steel fick genom det omtvistade beslutet att företaget regelrätt kunde öka sin produktion under fem år för att den årliga produktionen räkenskapsåret 1999/2000 skulle uppgå till 361 000 ton sektioner och 90 000 ton tackor, medan dess aktuella gjutningskapacitet, som uppgår till 400 000 ton per år, endast gör det möjligt för det att tillverka de föreskrivna kvantiteterna sektioner. För att kunna tillverka 90 000 ton tackor har Irish Steel meddelat att det har för avsikt att anskaffa en ny stränggjutningsanläggning och ombilda den befintliga anläggningen (artikel i *Metal Bulletin* av den 25 mars 1996).
- 63 Uppskattningen av Irish Steels produktionskapacitet avseende balkar höjdes dessutom med 10 000 ton per år innan stödet beviljades (se kommissionens undersökning från år 1994 avseende investeringar i gemenskapens gruv- och stålindustrier, s. 119 och 120, tabellerna 34 och 36, och Andropoulos (kommissionens företrädare) förklaringar vid kommitténs sammanträde den 25 oktober).
- 64 Att produktionsmängden höjs till maximinivån motsvarar enligt sökanden i själva verket en ökning av produktionskapaciteten. Denna ökning förutsätter inte

nödvändigtvis att en ny fabrik uppförs utan kan exempelvis uppnås genom att öka antalet arbetslag.

- 65 Vad gäller ökningen av produktionen och försäljningen har sökanden erinrat om att det omtvistade beslutet möjliggör en ökning av produktionen av tackor och betonat att det framgår av vad Armstead, som är verkställande direktör vid Irish Steel, har förklarat (i den ovannämnda artikeln i *Metal Bulletin*), att hans bolag har för avsikt att inrikta produktionen av tackor på en produktion av tackor av hög kvalitet. Av Cockerill-rapporten framgår att ökningen av försäljningen av tackor av hög kvalitet sker till nackdel för tillverkare, såsom sökanden, och leder till ett prisfall.
- 66 Irish Steel har rätt att öka försäljningen av balkar i Västeuropa med nästan 14 procent. Denna försäljning motsvarar enligt sökanden 12 procent av den genomsnittliga årliga strukturella överkapacitet som enligt Cockerill-rapporten i fråga om bjälkar uppgick till litet över 3 miljoner ton. Efterfrågan på bjälkar kan för övrigt stagnera eller minska till följd av stagnationen inom byggnadssektorn, som efterfrågan i stor utsträckning är beroende av och inom vilken det förekommer en tendens att minska användningen av stål. Sökanden har dessutom ifrågasatt om de kapacitetsminskningar som kommissionen har åberopat kan ha haft någon betydande inverkan på utbudet.
- 67 Ökningen av Irish Steels produktion har enligt sökanden således vissa konkurrensbegränsande verkningar. För det första har ökningen av Irish Steels försäljning lett till en prissänkning (med omkring 10,48 procent), eftersom de övriga tillverkarna försöker bibehålla den egna försäljningsvolymen, vilket för balkpriserna mycket nära de rörliga kostnaderna. För det andra har denna prissänkning negativa följder för de icke-subventionerade företagens lönsamhet, vilket på lång sikt kommer att leda till att andra tillverkare upphör med produktionen. Eftersom prisnivån redan ligger under den nivå som är nödvändig för att säkerställa den normala avkastningen på kapital och för att möjliggöra nya investeringar, kan en prissänkning för det tredje leda till att de nuvarande

tillverkarnas övergripande investeringsnivå sjunker under den nivå som är nödvändig för att säkerställa sektorns överlevnad på lång sikt. För British Steel har denna prissänkning slutligen medfört ett övergripande inkomstbortfall uppgående till ungefär 10 miljoner UKL.

- 68 Kommissionens uppfattning att ökningen av Irish Steels produktion bidrar till att lösa problemen med överkapacitet och att den inte leder till en snedvridning av konkurrensen var därför enligt sökanden felaktig. Vid bedömningen av om konkurrensen skulle komma att snedvridas var det dessutom av föga betydelse att Irish Steel skulle öka sin produktionskapacitet samtidigt som det skulle förbättra sin lönsamhet. Det viktiga är kvantiteten produkter som kommer ut på marknaden.
- 69 Kommissionen har för sin del uppgett att sökandens ekonomiska bedömningar måste korrigeras. För det första, vad beträffar ökningen av produktionskapaciteten, har den kapacitet som Irish Steel har för att producera stål i götform och gjutet järn förblivit oförändrad, nämligen 500 000 ton.
- 70 Vad gäller produktionskapaciteten avseende balkar, kan uppskrivningen inte likställas med en ökning i framtiden. Den enda förändringen i Irish Steels situation har i själva verket varit att dess produktion av varmvalsade produkter minskade år 1992.
- 71 Sökanden har dessutom gett en falsk bild av den faktiska situationen på marknaden då den har hävdats att Irish Steels produktionskapacitet avseende balkar uppgår till 12 procent i förhållande till den västeuropeiska marknaden. För att komma till en sådan slutsats har sökanden i själva verket jämfört Irish Steels högsta tillåtna produktion år 1999/2000 med dess aktuella kapacitetsnivå. Om man däremot utgår från den övergripande kapaciteten avseende bjälkar i EG (12 275 000 ton) år 1994, uppgår Irish Steels marknadsandel (361 000 ton) endast till 2,9 procent.

- 72 Vad för det andra beträffar ökningen av produktionen av balkar föreskrivs det i det omtvistade beslutet uttryckligen att ökningen skall ske inom ramen för den ökning som följer av en förbättring av produktiviteten. Sökanden har, vad gäller uppskattningen av ökningen av försäljningen i Västeuropa fram till år 1999/2000, i samband med sina beräkningar bortsett från att Irish Steel hade en onormalt låg produktion år 1994/1995. Om man beaktar produktionsnivån år 1990/1991, har företagets försäljning endast ökat med ungefär 6 procent under fem år, i stället för 14 procent, såsom sökanden har uppgett.
- 73 Vad för det tredje gäller påståendet om en snedvridning av konkurrensen anser kommissionen att den aldrig har bestridit att det omtvistade beslutet kan ha en sådan verkan, som för övrigt inte förbjöds i domen i det ovannämnda målet Tyskland mot kommissionen. Av sökandens påståenden framgår likväl inte att denna snedvridning av konkurrensen står i strid med det gemensamma intresset.
- 74 Vad inledningsvis gäller tackor är meningen att Irish Steels produktion under den period som det omtvistade avtalet täcker skall öka från 30 000 till 90 000 ton, vilket motsvarar 0,2 procent av den aktuella konsumtionen inom gemenskapen, vilken uppgår till ungefär 40 miljoner ton (enligt uppgifterna i Cockerill-rapporten). Även om avsikten vore att Irish Steel endast skulle producera tackor av hög kvalitet, skulle det fortfarande inneha en obetydlig marknadsandel i jämförelse med sökandens ställning på denna marknad, där sökanden nästan har monopol.
- 75 Vad vidare beträffar marknaden för balkar har kommissionen, med stöd av Ispat och med hänvisning till *Report on Commission Decision 96/315/EKSG of 7 February 1996* av F. O'Toole och P. Walsh (bilaga till Ispats interventionsinlaga), bestridit att den gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning genom att anse att den relevanta marknaden utgörs av marknaden för bjälkar i stället för marknaden för balkar.
- 76 Vad slutligen beträffar verkningarna av ökningen av Irish Steels produktion på konkurrenternas priser och vinster anser kommissionen att sökandens beräk-

ningar och uppskattningar än en gång grundas på siffror som inte är jämförbara, vilket gör att verkningarna är överdrivna.

- 77 Enligt Ispat har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall kontrollera den ekonomiska bedömning som utgör grunden för det omtvistade beslutet. Ispat har hävdad att sökandens uppgifter, med stöd av vilka den har gjort gällande att kommissionen har gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning, är felaktiga. Ispats faktiska produktionskapacitet vid fabriken uppgår till 500 000 ton flytande stål. Då utnyttjandegraden vid omvandlingen av flytande stål till tackor är ungefär 98,5 procent, har fabriken en gjutningskapacitet på 492 500 ton. Detta är tillräckligt för att producera 361 000 ton färdiga produkter samt 90 000 ton tackor (med avsikt att producera dem före en viss tidpunkt) för den fria marknaden.
- 78 Ispat har dessutom bestridit påståendet att det hade för avsikt att öppna en produktionslinje för stränggjutning. I den artikel i *Metal Bulletin* som sökanden har hänvisat till har Armsteads avsikter tolkats fel. Det skulle för övrigt vara helt orealistiskt att installera en ny produktionslinje för stränggjutning bara för att höja produktionen av tackor från 65 till 85 ton i timmen, såsom nämns i denna artikel.
- 79 Irland anser att det för det första inte finns någon allmän regel enligt vilken kommissionen skall föreskriva en kapacitetsminskning som ett villkor för beviljandet av statligt stöd. Varje individuellt beslut som fattas utgör en rättsakt *sui generis* och kommissionen har i det föreliggande fallet valt en omstruktureringsplan som medför omfattande begränsningar av produktionen och försäljningen, eftersom det inte var möjligt att föreskriva att Irish Steel skulle minska kapaciteten. Giltigheten av det omtvistade beslutet påverkas följaktligen inte av att det inte har föreskrivits någon kapacitetsminskning.
- 80 Irland har för det andra påpekat att det vid bedömningen av om det omtvistade beslutet har gett upphov till en snedvridning av konkurrensen är viktigt att kontrollera om handelsvillkoren har påverkats negativt på ett sätt som går emot

det gemensamma intresset. Eftersom Irish Steels högsta möjliga gjutningskapacitet år 1998 uppgick till 500 000 ton, och detta endast utgjorde 0,33 procent av den kvantitet på 184 miljoner ton som har föreskrivits för hela gemenskapen, är den snedvridning av konkurrensen som kan följa av att Irish Steel har beviljats statligt stöd obetydlig. Oberoende av att konkurrensreglerna även skall tillämpas på de mindre snedvridningarna, innebär den omständigheten att kommissionen har uppställt strikta villkor att det omtvistade beslutet är giltigt, eftersom det kan motiveras med stöd av det gemensamma intresset hos gemenskapens stålindustri.

Förstainstansrättens bedömning

- 81 På området för statligt stöd har domstolen i domen i det ovannämnda målet Tyskland mot kommissionen fastställt att kommissionen inte kan tillåta stöd "som kan leda till en snedvridning av konkurrensen på den gemensamma marknaden för stål" (punkt 30). I samma avseende konstaterade domstolen i domen av den 13 juni 1958 i mål 15/57, *Compagnie des hauts fourneaux de Chasse mot Höga myndigheten* (REG 1958, s. 155, 187) att kommissionen "är skyldig att handla försiktigt och endast ingripa efter att noggrant ha avvägt de olika intressena i fråga genom att så långt som möjligt begränsa de olägenheter som kan orsakas för utomstående".
- 82 Enligt en fast rättspraxis har kommissionen på området "ett stort utrymme för skönsmässig bedömning som motsvarar det politiska ansvar" som den har (se domstolens dom av den 26 juni 1990 i mål C-8/89, *Zardi*, REG 1990, s. I-2515, punkt 11). Lagenligheten av ett beslut av kommissionen kan därför bara påverkas om det är "uppenbart olämpligt" eller orimligt med avseende på det mål som institutionen söker uppnå (se domstolens dom av den 9 juli 1985 i mål 179/84, *Bozzetti*, REG 1985, s. 2301, samt av den 11 juli 1989 i mål 265/87, *Schräder HS Kraftfutter*, REG 1989, s. 2237, punkt 22; svensk specialutgåva, volym 10).
- 83 Vad gäller frågan huruvida konkurrensen har snedvridits till följd av det omtvistade beslutet skall det inledningsvis prövas om kommissionen gjorde sig

skyldig till en uppenbart oriktig bedömning då den definierade den relevanta produktmarknad som utgjorde grunden för beräkningen av mottagarföretagets marknadsandel, då den beräknade den produktionskapacitet som var nödvändig för att de produktionsökningar som förutsågs i det omtvistade beslutet skulle kunna säkerställas (artikel 2) samt då den undersökte stödets verkningar för konkurrensen.

- 84 Det skall först konstateras att de omständigheter rörande definitionen av marknaden som sökanden har stött sig på (den fjärde delen av Cockerill-rapporten) inte gör det möjligt att sluta sig till att kommissionen gjorde sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning då den definierade den berörda marknaden som marknaden för bjällkar i allmänhet. Sökanden har gjort gällande att det inom ramen för marknaden för bjällkar (färdiga långa varmvalsade produkter) finns en särskild undermarknad för balkar (stålbalkar som är högst 300 mm långa) som Irish Steels produktion hänför sig till. Sökanden anser att bjällkar och balkar, med beaktande av deras mycket olika kännetecken vad gäller deras pris, vikt och lagringsformer, inte kan anses vara ömsesidigt utbytbara i tillräcklig utsträckning. Kommissionen har emellertid ansett, vilket inte motsägs i Cockerill-rapporten, att denna begränsade utbytbarhet vad gäller efterfrågan inte gör det möjligt att fastställa att det rör sig om två särskilda marknader, eftersom det förekommer utbytbarhet vad gäller utbudet, vilket gör det möjligt för de flesta producenter att vid en ökning av efterfrågan på små bjällkar rikta om sin produktion utan att drabbas av ytterligare kostnader eller risker. Såsom sökanden själv har påpekat, sker nämligen två tredjedelar av produktionen av balkar i så kallade "multi mills" som har en större flexibilitet vad gäller produktionen och ett större produktsortiment (punkterna 4.32 och 4.34 i Cockerill-rapporten).

- 85 Vad för det andra gäller ökningen av produktionskapaciteten skall det påpekas att parterna i samband med talans utvecklande medgav att Irish Steels exakta gjutningskapacitet vid den tidpunkt då stödet tilläts uppgick till 500 000 ton i stället för 400 000 ton, såsom sökanden hade uppgett. Av detta följer att argumentationen att Irish Steels produktionskapacitet inte var tillräcklig för att producera de högsta möjliga mängder som föreskrivs i det omtvistade beslutet för räkenskapsåret 1999/2000, nämligen 361 000 ton sektioner och 90 000 ton tackor, saknar grund. Det omtvistade beslutet innebär under alla omständigheter

inte något förbud mot en kapacitetsökning till följd av produktivetsförbättringar (punkt V). Det är emellertid ostridigt att det är tillräckligt att Irish Steel ökar sin produktivitet med 1 procent per år för att år 2000 kunna producera 361 000 ton.

- 86 För det tredje är det på grundval av sökandens uppskattningar inte möjligt att fastställa att kommissionens slutsatser rörande ökningen av produktionen och dess inverkan på marknaden innebär en uppenbart oriktig bedömning. Vad gäller tackor är sökandens påstående att Irish Steel kommer att inrikta sig på marknaden för tackor av hög kvalitet och åstadkomma ett prisfall endast ett antagande som grundas på en tidningsartikel. Såsom sökanden själv har medgett i ansökan, "är det utan en uppgift om kvaliteten på de tackor som Irish Steel har för avsikt att tillverka omöjligt att definiera den snedvridning av konkurrensen som följer därav".
- 87 Sökanden har i fråga om balkar grundat sig på uppgifter som inte är jämförbara och har kommit fram till resultat som är överdrivna. Om man till referensgrund väljer den genomsnittliga försäljningen i Västeuropa under de senaste fem åren före det omtvistade beslutet (263 000 ton, se punkt 5.36 i ansökan) i stället för försäljningen år 1994, vilken var ovanligt låg (238 000 ton), uppgår den ökning av försäljningen som förutses för perioden från år 1995 till år 2000 till 57 000 ton i stället för 82 000 ton, vilket sökanden har hävdad. Med beaktande av att den sammanlagda konsumtionen på den europeiska marknaden år 1994 uppgick till 5 460 000 ton bjällkar och 2 457 000 ton balkar (enligt uppgifterna i Cockerill-rapporten) uppgår den tillåtna ökningen av försäljningen till 1,04 respektive 2,31 procent. Om man på samma sätt beaktar efterfrågan på bjällkar år 1994, det vill säga 5 460 000 ton, och Irish Steels tillåtna försäljning under räkenskapsåret 1999/2000, det vill säga 320 000 ton, uppgår Irish Steels marknadsandel till 5,8 procent eller 1 procent mer än dess genomsnittliga marknadsandel på 4,8 procent mellan åren 1990 och 1995.
- 88 Vad slutligen beträffar inverkan av det genom det omtvistade beslutet tillåtna stödet på konkurrensen, uppgår den till 0,15 procent ((90 000 — 30 000):

40 000 000 se ovan punkt 74) på marknaden för tackor av legerat stål och till 1 procent på marknaden för bjällkar. Även om stöd med minimal inverkan inte faller utanför förbudet i artikel 4 c i fördraget, skall det påpekas att det omtvistade beslutet har fattats på grundval av artikel 95 i fördraget som gör det möjligt för kommissionen att tillåta stöd som är nödvändigt för att förverkliga fördragets målsättningar. Kommissionen har i det föreliggande fallet på goda grunder slutit sig till att stödet i fråga på grund av sin minimala inverkan inte kan orsaka någon oacceptabel snedvridning av konkurrensen.

- 89 Av detta följer att det inte har visats att kommissionen gjorde sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning då den ansåg att det stöd som tillåtits genom det omtvistade beslutet inte skulle orsaka någon snedvridning av konkurrensen som går emot det gemensamma intresset.

b) De villkor som uppställdes var inte tillräckliga för att förhindra en snedvridning av konkurrensen

Parternas argument

- 90 Sökanden anser att det är uppenbart att de villkor som kommissionen uppställde inte är anpassade till den eftersträlvade målsättningen. För det första utgör de allmänna begränsningarna av försäljningsvolymen i Västeuropa inte en tillräcklig motprestation, eftersom den införda begränsningen leder till att Irish Steel fortfarande kan öka sin försäljning med 12 i stället för 20 procent. En motprestation innebär emellertid per definition att det företag som mottar stöd skall drabbas av en förlust — hittills av en motsvarande kapacitetsminskning — som en motprestation för den beviljade fördelen och inte, såsom i det föreliggande fallet, endast av att dess vinst minskar.
- 91 Det villkor som uppställdes för Irish Steel, enligt vilket det inte får utvidga sitt produktsortiment och skall begränsa produktionsmängden avseende tre av sina största modeller av balkar på Europeiska unionens marknad till 35 000 ton per

år, kan för det andra enligt sökanden inte avhjälpa den skada som de övriga tillverkarna kan lida till följd av stödet till detta bolag. Vad särskilt beträffar British Steel ansåg kommissionen felaktigt att Irish Steels försäljning inte skulle påverka British Steels fabrik i Shelton. Vid detta valsverk tillverkas visserligen sektioner som i allmänhet är större än de sektioner som Irish Steel tillverkar. De två valsverk i Scunthorpe vid vilka British Steel producerar medelstora sektioner påverkas emellertid av Irish Steels försäljning, och eftersom valsverket i Shelton är mer kostnadskrävande på grund av dess avstånd till källan för flytande valsat stål, måste investeringarna i fabriken i Shelton kraftigt skäras ner. Framtiden för detta valsverk är således osäker. Av detta följer att den planerade åtgärden i praktiken inte bidrar till att förverkliga den avsedda målsättningen.

- 92 Kommissionen anser att sökandens beräkning av ökningen av Irish Steels försäljning är oriktig, eftersom den grundas på en jämförelse mellan Irish Steels försäljningsmängd inom Europeiska unionen vid den tidpunkt då denna hade tolv medlemmar och dess framtida försäljningsmängd i Västeuropa.
- 93 Övervägandena avseende valsverket i Shelton grundas dessutom på det oriktiga antagandet att målet med kommissionens åtgärd är att särskilt skydda detta valsverk, trots att begränsningen är tillämplig på gemenskapsmarknaden och skall komma samtliga gemenskapsproducenter till godo. Sökanden tillverkar likväl årligen ungefär 2 miljoner ton balkar och Irish Steel har under detta årtionde i praktiken inte alls sålt några stora balkar i Förenade kungariket. Även om Irish Steels försäljning av dessa balkar (165 ton år 1993/1994) motsvarade dess övergripande andel av den brittiska marknaden med avseende på alla produkter som det tillverkar, det vill säga nästan 25 procent, skulle British Steel endast mötas av en konkurrens på 8 000 ton.
- 94 Ispat har inledningsvis gjort gällande att syftet med motprestationerna är att säkerställa att handelsvillkoren inte påverkas negativt på ett sätt som går emot det gemensamma intresset. Detta är det enda villkor som kommissionen skall följa när den utövar sin befogenhet enligt artikel 95 i fördraget. Tillståndet till ett offentligt stöd i enlighet med artikel 95 i fördraget är följaktligen inte beroende

av att en enskild påföljd åläggs, såsom sökanden har påstått. Om man dessutom jämför de villkor som har uppställts i ett antal tidigare beslut som har fattats på grundval av artikel 95 i fördraget, bland annat i besluten från år 1994 (se ovan punkt 4), är de motprestationer som har föreskrivits i det omtvistade beslutet av samma typ. Det omtvistade beslutet innehåller vidare en ny typ av begränsning, nämligen förbudet att under fem år producera nya produkter eller större storlekar.

Förstainstansrättens bedömning

- 95 Sökanden har genom sin argumentation huvudsakligen hävdatt att det omtvistade beslutet är oproportionerligt, för det första därför att det i det inte föreskrivs några kapacitetsminskningar och för det andra därför att de föreskrivna motprestationerna inte är tillräckliga för att minimera stödets inverkan på konkurrensen.
- 96 I gemenskapernas rättspraxis, bland annat i domen i det ovannämnda målet Tyskland mot kommissionen, har det alltid understrukits att beviljandet av stöd till stålindustrin har ett nära samband med strävan efter omstrukturering av denna industri (punkt 30). Gemenskapsdomstolarna har dessutom vid flera tillfällen betonat att denna strävan efter omstrukturering särskilt omfattar en minskning av produktionskapaciteten hos de företag som mottar stöd. De faktorer som kan påverka de exakta stödbelopp som skall tillåtas utgörs inte enbart av det antal ton kapaciteten skall minskas med utan omfattar även andra omständigheter som kan variera mellan olika regioner, såsom tidigare omstruktureringssåtgärder, de regionala och sociala problem som har framkallats av stålindustrins kris, den tekniska utvecklingen och företagets anpassning till marknadskraven (domen i det ovannämnda målet Tyskland mot kommissionen, punkterna 31 och 34, och domen i målet British Steel, punkt 135).
- 97 Det finns dessutom inte någon allmän gemenskapsrättslig regel eller princip enligt vilken kommissionen är skyldig att föreskriva kapacitetsminskningar som en förutsättning för beviljande av statligt stöd inom EKSG. Den enda skyldighet som

kommissionen har i detta avseende är att de motprestationer som den föreskriver bidrar till att begränsa stödåtgärdernas konkurrensbegränsande verkningar och följaktligen till att undvika en oacceptabel snedvridning av konkurrensen. Att godta en sådan regel som den förstnämnda skulle innebära en begränsning av kommissionens utrymme att företa skönsmässig bedömning i enlighet med artikel 95 i fördraget, vilket den har för att kunna bemöta oväntade situationer med hänsyn tagen till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall. Denna regel skulle dessutom göra kommissionen tvungen att vägra att tillåta stöd oberoende av de negativa följder som detta skulle ha för den gemensamma marknaden när en kapacitetsminskning, såsom i det föreliggande fallet, inte kan göras utan att lägga ner företaget. I de fall då kommissionen anser att en kapacitetsminskning inte är möjlig eller då en sådan inte är den lämpligaste lösningen med hänsyn till de eftersträlvade målsättningarna kan den alltid föreskriva andra motprestationer, nämligen begränsningar av produktionen och försäljningen, när dessa bidrar till att minimera stödets inverkan på konkurrensen. Såsom förstainstansrätten redan har fastställt, kan kommissionens bedömning inte underställas en prövning som endast grundas på ekonomiska kriterier. Kommissionen kan inom ramen för sitt utrymme att företa skönsmässig bedömning enligt artikel 95 i fördraget rätteligen ta hänsyn till ett stort antal politiska, ekonomiska och sociala omständigheter (domen i målet *British Steel*, punkt 136).

98 I artikel 2 i det omtvistade beslutet föreskrev kommissionen flera åtaganden för *Irish Steel*:

”1. Företaget skall inte öka sin befintliga kapacitet avseende flytande stål på 500 000 ton per år och den befintliga varmvalsningskapaciteten på 343 000 ton per år i färdiga produkter, annat än som resultat av produktivitetsförbättringar under en period av minst fem år från och med dagen för den sista utbetalningen av stöd inom planen.

2. Företaget skall inte öka sitt nuvarande utbud av färdiga produkter, som meddelades till kommissionen i november 1995, under de första fem åren och skall inte tillverka balkar av större storlek än det nuvarande utbudet av storlekar under den perioden. Inom det nuvarande utbudet av balkar skall det begränsa produktionen av U-balkar (brittisk standard), HE-balkar (metrisk standard) och IPE-balkar inom den gemensamma marknaden till sammantaget 35 000 ton under den perioden.

3. Företaget skall inte överskrida följande produktionsnivåer per räkenskapsår:

	<i>(tusental ton)</i>				
	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	1999/2000
Varm-valsade färdiga produkter	320	335	350	356	361
Tackor	30	50	70	80	90

4. Företaget skall inte överskrida följande försäljningsnivåer av varmvalsade produkter inom Europa (gemenskapen, Schweiz och Norge) per räkenskapsår:

	<i>(tusental ton)</i>				
1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	1999/2000	
298	302	312	320	320	

...”

- 99 Vad gäller de åtgärder för begränsning av produktionen och försäljningen som har föreskrivits för Irish Steel skall det konstateras att de följer av en avvägning och sammanjämkning av flera faktorer, nämligen den särskilda situationen inom

stålsektorn och i synnerhet överkapaciteten (punkt I i det omtvistade beslutet), Irish Steels ställning på den berörda marknaden (punkt 4.3 i anmälan av den 11 oktober 1995), Ispat Internationals förmåga att ta hand om mottagarföretagets framtida existens (punkt III i det omtvistade beslutet) och behovet av att föreskriva vissa motprestationer för att begränsa den inverkan på marknaden som följer av de beviljade fördelarna samtidigt som det görs möjligt för företaget att öka produktiviteten (punkt V). Sökanden har emellertid inte visat att det är uppenbart att förbudet mot att överskrida vissa produktions- och försäljningsmängder som en motprestation för tillståndet till stödåtgärderna är olämpligt eller oproportionerligt.

- 100 Såsom sökanden själv har anfört, förutsätter en begränsning av de konkurrensbegränsande verkningarna av ett stödprogram på en marknad som kännetecknas av en överkapacitet under alla omständigheter att den mängd produkter som kommer in på marknaden begränsas. Genom det omtvistade beslutet begränsades mottagarföretagets produktion och försäljning (se ovan punkt 98). Irish Steel får visserligen öka sin försäljning med över 8 procent jämfört med sitt tidigare resultat. Dessa produktionsmängder har emellertid slagits fast med hänsyn till den produktivitetsökning som företaget skall uppnå för att bli lönsamt. Med beaktande av att Irish Steel innehar små marknadsandelar i förhållande till de stora stålproducenterna, såsom sökanden, förefaller en ökning med 2,31 procent (se ovan punkt 87) i förhållande till den övergripande konsumtionen på 2 457 000 ton dessutom som en minimal snedvridning och som nödvändig för att sanera mottagarbolaget. Även om det antogs att de övriga motprestationer som kommissionen har vidtagit, bland annat begränsningen av produktionen av de tre största modeller bjälkar som Irish Steel tillverkar, inte skulle kunna skydda valsverket i Shelton, skulle detta inte vara tillräckligt för att visa att kommissionen har gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning, eftersom målet med dessa åtgärder är att skydda samtliga gemenskapsproducenter och inte särskilt en enskild producent.

- 101 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den anmärkningen att kommissionen gjorde sig skyldig till uppenbart oriktig bedömning genom att föreskriva otillräckliga motprestationer i syfte att undanröja snedvridningen av konkurrensen.

Huruvida stödet var nödvändigt

Parternas argument

- 102 Sökanden har för det första kritiserat kommissionen för att ha beaktat omständigheter som är irrelevanta vid bedömningen av frågan om huruvida stödet är nödvändigt.
- 103 Kommissionen har enligt sökanden i det föreliggande fallet beaktat aspekter som hänför sig till EG-fördraget och stort sett grundat sitt beslut på rådets uppfattning att problemen i de medlemsstater i vilka det endast finns ett stålföretag omfattas av målsättningarna med artiklarna 2 och 3 i EKSG-fördraget (rådets slutsatser vid sammanträdet den 8 november 1994). I punkt 2.1 i anmälan av den 11 oktober 1995 påpekade kommissionen nämligen att Irland ”kunde dra fördel av regionalt statligt stöd med stöd av artikel 92.3 a i unionsfördraget”. Eftersom EKSG-fördraget och artikel 92.3 a i EG-fördraget (nu artikel 87.3 a EG i ändrad lydelse) har olika målsättningar, kan dessa aspekter inte vara relevanta vid bedömningen av frågan om huruvida stödet var nödvändigt (se domstolens dom av den 13 april 1994 i mål C-128/92, Banks, REG 1994, s. I-1209). Målsättningen med artikel 92.3 a i EG-fördraget är för övrigt inte förenlig med någon av målsättningarna med EKSG-fördraget, eftersom kommissionen aldrig inom ramen för detta fördrag skulle kunna gynna utvecklingen inom vissa regioner utan att ta hänsyn till återverkningarna inom andra regioner. Rådet har under alla omständigheter inte rätt att ändra fördragets bestämmelser genom uppgifter som lämnas under dess sammanträden.
- 104 Sökanden har för det andra gjort gällande att det i anmälan av den 11 oktober 1995 inte förklaras varför stödet till Irish Steel är nödvändigt för förverkligandet av en av de målsättningar som fastställs i artiklarna 2 och 3 i fördraget. Mot bakgrund av överkapaciteten och den minskning av efterfrågan som har nämnts ovan hindrar det överklagade beslutet, som gör det möjligt för Irish Steel att öka produktionskapaciteten och tillåter stödet till det, förverkligandet av de

mål som föreskrivs i artiklarna 2 och 3 i fördraget samtidigt som det ytterligare försvårar situationen för hela stålindustrin.

- 105 Kommissionen anser att det ankommer på institutionerna att inom ramen för sitt stora utrymme att företa skönsmässig bedömning definiera och klargöra bestämmelserna i artiklarna 2 och 3 så att de får en praktisk verkan genom de åtgärder som institutionerna vidtar för att fördraget skall tillämpas. Det finns följaktligen skäl att tillämpa den rättspraxis som domstolen slog fast i domen av den 18 mars 1980 i de förenade målen 154/78, 205/78, 206/78, 226/78, 227/78, 228/78, 263/78 och 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 och 85/79, Valsabbia m.fl. mot kommissionen (REG 1980, s. 907, punkterna 54 och 55). Kommissionen har under alla omständigheter inte stött sig på EG-fördraget för att fatta det omtvistade beslutet.

Förstainstansrättens bedömning

- 106 Artikel 4 c i fördraget innebär i princip förbud mot statligt stöd inom Europeiska kol- och stålgemenskapen, om detta kan skada förverkligandet av gemenskapens väsentliga målsättningar enligt fördraget, i synnerhet upprättandet av ett system för fri konkurrens.
- 107 Att ett sådant förbud finns innebär dock inte att allt statligt stöd inom EKSG skall anses oförenligt med fördragets målsättningar. Avsikten med artikel 4 c i fördraget, tolkad mot bakgrund av samtliga målsättningar med fördraget — såsom de har definierats i dess artiklar 2—4 — är inte att utgöra hinder för statligt stöd som kan bidra till att fördragets målsättningar förverkligas. Artikeln ger gemenskapsinstitutionerna möjlighet att bedöma om sådant stöd är förenligt med fördraget och i förekommande fall att tillåta att det beviljas inom det område som omfattas av fördraget. Denna analys bekräftas av domen av den 23 februari 1961 i mål 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mot Höga myndigheten (REG 1961, s. 1, 43, svensk specialutgåva,

volym 1, s. 69), och av domen i målet British Steel (punkt 41), där domstolen fastställde att på samma sätt som visst finansiellt icke-statligt bistånd till kol- och stålproducerande företag enligt artiklarna 55.2 och 58.2 i fördraget endast kan lämnas av kommissionen eller med dennas uttryckliga tillstånd, skall artikel 4 c i fördraget tolkas så, att den ger gemenskapsinstitutionerna exklusiv behörighet i fråga om stöd inom gemenskapen.

108 Inom fördragets systematik utgör artikel 4 c således inte hinder för att kommissionen i undantagsfall, med stöd av artikel 95 första och andra stycket, tillåter stöd som medlemsstaterna planerar och som är förenligt med fördragets målsättningar, för att möta oväntade situationer (se domen i det ovannämnda målet Nederländerna mot Höga myndigheten och domen i målet British Steel, punkt 42).

109 Eftersom EKSG-fördraget till skillnad mot EG-fördraget inte tilldelar kommissionen eller rådet någon särskild behörighet att tillåta statligt stöd, har kommissionen med stöd av artikel 95 första och andra stycket i EKSG-fördraget befogenhet att vidta alla nödvändiga åtgärder för att uppnå fördragets målsättningar och följaktligen att i enlighet med det förfarande som införs i fördraget tillåta det stöd som enligt kommissionen är nödvändigt för att uppnå dessa målsättningar (se bland annat domen i målet EISA, punkterna 61—64, och den rättspraxis som nämns där). Till skillnad från vad sökanden har gjort gällande utgör stöd som bedöms vara nödvändigt för den gemensamma stålmarknadens riktiga funktion inte längre statligt stöd som är förbjudet enligt fördraget.

110 Villkoret avseende nödvändighet är i synnerhet uppfyllt när den berörda sektorn drabbas av exceptionella krissituationer. Domstolen betonade i detta avseende, i domen i det ovannämnda målet Tyskland mot kommissionen (punkt 30), ”det nära samband som inom ramen för genomförandet av EKSG-fördraget under kristid förenar beviljandet av stöd till stålindustrin och de strävanden efter omstrukturering som krävs av denna industrisektor”. Kommissionen skall inom ramen för detta genomförande skönsmässigt bedöma om det stöd som är avsett att åtfölja omstruktureringsåtgärderna är förenligt med fördragets grundläggande principer (domen i målet EISA, punkterna 77 och 78).

- 111 På detta område skall lagenlighetskontrollen endast avse en kontroll av att kommissionen inte har överskridit gränserna för sitt utrymme att företa egna bedömningar genom att missuppfatta eller göra en uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna eller att den inte har gjort sig skyldig till maktmissbruk eller till åsidosättande av förfaranderegler (se bland annat domstolens dom av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, *Matra mot kommissionen*, REG 1993, s. I-3203, punkt 25).
- 112 I punkt IV i det omtvistade beslutet anges att målet med beslutet är att "förse stålindustrin på Irland med en sund och ekonomiskt lönsam struktur". Således skall det först kontrolleras om ett sådant mål strider mot de målsättningar som föreskrivs i artiklarna 2 och 3 i beslutet och sedan om det omtvistade beslutet är nödvändigt för att förverkliga dessa målsättningar.
- 113 Det skall först erinras om att kommissionens uppgift — med beaktande av mångfalden av de målsättningar som fastslås i fördraget — består i att säkerställa en bestående sammanjämkning av de olika målsättningarna, genom att använda sig av sin befogenhet att företa skönsmässig bedömning för att tillgodose det gemensamma intresset, i enlighet med en fast rättspraxis (se domstolens dom av den 13 juni 1958 i mål 9/56, *Meroni mot Höga myndigheten*, REG 1958, s. 9, 43, svensk specialutgåva, volym 1, s. 21, av den 21 juni 1958 i mål 8/57, *Groupement des hauts fourneaux et aciéries belges mot Höga myndigheten*, REG 1958, s. 223, 242, och av den 29 september 1987 i de förenade målen 351/85 och 360/85, *Fabrique de fer de Charleroi och Dillinger Hüttenwerke mot kommissionen*, REG 1987, s. 3639, punkt 15). Särskilt i domen i det ovannämnda målet *Valsabbia m.fl. mot kommissionen* (punkt 54) ansåg domstolen att när kommissionen konstaterar en konflikt mellan målen i artikel 3 i fördraget, skall den ge företräde åt det mål som med hänsyn till de ekonomiska sakförhållandena och omständigheterna som ligger till grund för kommissionens beslut framstår som nödvändigt att prioritera.
- 114 Vad gäller frågan om saneringen av mottagarföretaget har som mål att förverkliga fördragets målsättningar skall det erinras om att privatiseringen av ett företag för att säkerställa dess framtida existens och en skäligen minskning av antalet arbetstillfällen, såsom förstainstansrätten angav i sina domar i målen *EISA*, *British Steel* och *Wirtschaftsvereinigung*, bidrar till att förverkliga fördragets målsättningar, med beaktande av hur känslig stålsektorn är och av

att en fortsatt eller till och med fördjupad kris skulle ha medfört risker för ytterst allvarliga och varaktiga problem för den berörda medlemsstatens ekonomi. Det är ostridigt att stödet i fråga syftar till att underlätta privatiseringen av det offentliga företag som är dess mottagare, omstruktureringen av befintliga anläggningar och en skälig minskning av arbetstillfällena (se punkt II i det omtvistade beslutet). Det är dessutom inte heller stridigt att stålsektorn är av väsentlig betydelse i flera medlemsstater, eftersom stålindustrieanläggningarna är belägna i regioner som kännetecknas av undersysselsättning och på grund av omfattningen av de ekonomiska intressen som står på spel. Eventuella nedläggnings- och uppsägningsbeslut skulle under dessa omständigheter, utan stöd från myndigheterna, ha kunnat leda till mycket stora svårigheter av allmänt intresse, i synnerhet genom att förvärra arbetslöshetsproblemet och riskera att skapa en ekonomisk och social krissituation av stora mått (domen i målet *British Steel*, punkt 107). Att *Irish Steel* är det enda stålföretaget på Irland gör oundvikligen att en eventuell nedläggning får svåra återverkningar på ekonomin och på sysselsättningen i medlemsstaten.

- 115 Då det syftar till att lösa sådana problem genom att sanera *Irish Steel* uppfyller det omtvistade beslutet under dessa omständigheter två krav i fördraget, eftersom det ovedersägligen syftar till att säkerställa ”stabilitet i sysselsättningen”, såsom förutsätts i artikel 2 andra stycket i fördraget. Det syftar dessutom till att de mål skall uppfyllas som fastställs i artikel 3 i fördraget, däribland att ”upprätthålla förutsättningar som stimulerar företagen att utveckla och förbättra sin produktionskapacitet” (artikel 3 d) och att främja ”en jämn expansion och modernisering av produktionen såväl som en kvalitetsförbättring under förhållanden som utesluter varje form av skydd mot konkurrerande industrier” (artikel 3 g) (se i detta avseende domen i målet *British Steel*, punkt 108).
- 116 Av detta följer att det omtvistade beslutet sammanjämkar olika målsättningar i fördraget, i syfte att säkerställa den gemensamma marknadens riktiga funktion.
- 117 Det skall därefter kontrolleras om det omtvistade beslutet var nödvändigt för att förverkliga dessa målsättningar. Såsom domstolen angav i punkt 30 i domen i det ovannämnda målet *Tyskland mot kommissionen*, kan kommissionen ”inte i något fall tillåta statligt stöd som inte är nödvändigt för att uppnå de mål som

avses i fördraget [... men] som kan medföra snedvridning av konkurrensen på den gemensamma stålmarknaden” (domen i målet British Steel, punkt 110).

- 118 Inledningsvis skall påpekas att domstolen i fråga om statligt stöd upprepade gånger har påpekat att ”kommissionen har ett utrymme för skönsmässig bedömning vars utövande inbegriper ekonomiska och sociala bedömningar som skall ske med hänsyn till gemenskapen som helhet” (domstolens dom av den 17 september 1980 i mål 730/79, Philip Morris mot kommissionen, REG 1980, s. 2671, punkt 24, svensk specialutgåva, volym 5, s. 303, och domen i det ovan nämnda målet Matra mot kommissionen, samt förstainstansrättens dom av den 13 september 1995 i de förenade målen T-244/93 och T-486/93, TWD mot kommissionen, REG 1995, s. II-2265, punkt 82, och domen i målet British Steel, punkt 112).
- 119 Det framgår av det omtvistade beslutet (se punkt III), liksom av anmälan av den 11 oktober 1995, att kommissionen ansåg att omstruktureringsplanen, som var knuten till privatiseringen av Irish Steel, var den enda lösning som skulle göra det möjligt för företaget att återfå lönsamheten med så små sociala och ekonomiska kostnader som möjligt (se i synnerhet punkt 5 och följande punkter i anmälan). Att bolaget skulle säljas till en privat investerare som är verksam på internationell nivå och som har stor erfarenhet av stålindustrisektorn samt att denna investerare hade förmåga att sanera stålföretag som inte är lönsamma ingick bland andra faktorer i den avvägning som ledde till att kommissionen fattade det omtvistade beslutet. Att omstruktureringsplanen i samband med privatiseringen är genomförbar har bekräftats av utomstående sakkunniga som har ansett att Ispat Internationals förslag till investeringar gör det möjligt att öka produktiviteten i tillräcklig utsträckning och att minska kostnaderna (se bland annat punkterna 7.15—7.18 och 13.1 i anmälan av den 11 oktober 1995).
- 120 Vad gäller argumentet att kommissionen beaktade irrelevanta omständigheter då den bedömde huruvida stödet var nödvändigt, skall det påpekas att hänvisningen till artikel 92.3 a i EG-fördraget endast bidrar till att förklara särdragen i fallet Irish Steel. Kommissionen kan beakta att det endast finns ett, litet, företag i medlemsstaten, vilket är beläget i en ekonomiskt sett mindre gynnad region, när den bedömer om stödet är nödvändigt. Den svåra ekonomiska situationen i den

region där Irish Steel är etablerat var under alla omständigheter endast en bland många aspekter som kommissionen beaktade.

- 121 Av detta följer att sökanden inte har anfört något konkret som gör det möjligt att sluta sig till att kommissionen gjorde sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning då den bedömde huruvida stödet var nödvändigt för att sanera mottagarföretaget.

Åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen

Parternas argument

- 122 Sökanden har gjort gällande att det omtvistade beslutet innebär att icke-diskrimineringsprincipen har åsidosatts genom att ett offentligt företag har gynnats till nackdel för privata företag. Irish Steel har dragit fördel av stödåtgärderna i fråga endast därför att det är ett företag som kontrolleras av staten. Icke-diskrimineringsprincipen förutsätter emellertid att jämförbara situationer inte behandlas olika och att olika situationer inte behandlas lika med mindre än att en sådan behandling sker på objektiva grunder. När medlemsstaterna har för avsikt att endast stödja offentliga företag får kommissionen inte tillåta stöd som skulle kunna leda till en uppenbar diskriminering mellan den offentliga och den privata sektorn. Kommissionens roll vid bedömningen av offentliga stödprogram är bland annat att kontrollera om dessa program är diskriminerande (se i detta avseende domstolens dom av den 24 februari 1987 i mål 304/85, Falck mot kommissionen, REG 1987, s. 871, punkt 27).
- 123 Genom det omtvistade beslutet tilläts dessutom stöd till ett företag som hade underlåtit att genomföra en djupgående omstrukturering, vilket innebär en nackdel för konkurrerande företag, bland annat sökanden, som redan hade gjort

omstruktureringar. En annan diskriminerande aspekt i det omtvistade beslutet är slutligen att Irish Steel tillåts att öka produktionen utöver sin aktuella kapacitet medan andra företag tidigare har ålagts att minska sin kapacitet för att kunna dra fördel av stödåtgärder. Diskrimineringen i det föreliggande fallet har inte skett på någon objektiv grund.

- 124 Kommissionen anser att sökanden oriktigt har jämfört sin situation och situationen för andra företag som inte har fått stöd sedan år 1985, men som likväl har ålagts att göra omstruktureringar, med Irish Steels situation. Sökanden fick nämligen mellan åren 1980 och 1985 stöd som möjliggjorde att det privatiserades och att det försågs med en sund och ekonomiskt lönsam struktur. Kommissionen har med stöd av Ispat tillagt att icke-diskrimineringsprincipen, såsom den har beskrivits i domen i det ovannämnda målet Falck mot kommissionen, inte kan åberopas i det föreliggande fallet. Argumentet att det omtvistade beslutet är diskriminerande, därför att Irish Steel enligt det får öka sin produktionskapacitet, saknar dessutom grund av skäl som redan har åberopats.
- 125 Irland har påpekat att alla stödåtgärder har godkänts inom ramen för privatiseringen av Irish Steel och att staten således inte längre är delägare i detta bolag. Argumentet att det omtvistade beslutet utgör en diskriminering till förmån för ett offentligt företag kan följaktligen inte godtas.

Förstainstansrättens bedömning

- 126 Enligt artikel 4 c i fördraget är "åtgärder eller förfaranden som medför diskriminering av tillverkare" oförenliga med den gemensamma marknaden för stål och därför förbjudna inom gemenskapen.

- 127 Enligt en fast rättspraxis föreligger diskriminering när jämförbara situationer behandlas olika, vilket missgynnar vissa aktörer i förhållande till andra utan att denna skillnad i behandlingen kan motiveras genom objektiva skillnader av en viss betydelse (se domstolens dom av den 15 januari 1985 i mål 250/83, Finsider mot kommissionen, REG 1985, s. 131, punkt 8). Domstolen har särskilt i fråga om stöd till stålindustrin konstaterat att olikhet i behandling och således diskriminering föreligger när ett tillståndsbeslut medför ”antingen olika fördelar för stålföretag som befinner sig i samma situation eller likadana fördelar för stålföretag som befinner sig i påtagligt olika situationer” (domen i det ovan nämnda målet Tyskland mot kommissionen, punkt 36, och domen i målet British Steel, punkt 142).
- 128 Frågan om diskriminering mellan den offentliga och den privata sektorn i fråga om stöd inom ramen för EKSG-fördraget prövades i domen i det ovan nämnda målet Falck mot kommissionen. Efter att ha betonat att ansvaret för att bevilja stöd i första hand tillkommer den berörda regeringen, klargjorde domstolen i punkt 27 i denna dom kommissionens roll på följande sätt: ”Det är riktigt att... även om varje ingripande i fråga om stöd kan gynna ett företag i förhållande till ett annat, får kommissionen likväl inte tillåta stöd som skulle kunna orsaka uppenbar diskriminering mellan den offentliga och den privata sektorn. I ett sådant fall skulle beviljandet av stöd nämligen medföra snedvridning av konkurrensen i en utsträckning som står i strid med det gemensamma intresset” (domen i målet British Steel, punkt 143).
- 129 Såsom kommissionen har gjort gällande kan domen i det ovan nämnda målet Falck mot kommissionen emellertid endast åberopas i situationer där medlemsstaten har gjort ett val mellan potentiella mottagare av stöd samtidigt som den har gynnat offentliga aktörer. Irish Steel är i det föreliggande fallet det enda stålföretaget på Irland. Av det sammanhang i vilket stödet tilläts framgår dessutom inte något som gör det möjligt att dra slutsatsen att stödet på ett avgörande sätt påverkades av att företaget var ett offentligt företag. Under dessa omständigheter kan det omtvistade beslutet inte ha orsakat någon uppenbar diskriminering mellan den offentliga och den privata sektorn, såsom sökanden har hävdad. De stödåtgärder som har förklarats förenliga vidtogs under alla omständigheter av den irländska staten inom ramen för privatiseringen av Irish Steel (se ovan punkt 11).

- 130 Vad gäller den påstådda motsättningen mellan det omtvistade beslutet och de tidigare beslut som fattats på grundval av artikel 95 i fördraget, i fråga om den omständigheten att Irish Steel inte ålades att minska produktionskapaciteten, skall det inledningsvis konstateras att betydelsen av stödet i fråga inte kan jämföras med betydelsen av de stöd som var i fråga i besluten 94/256, 94/257, 94/258, 94/259, 94/260 och 94/261. Kommissionen uppgav i punkt 14.1 i anmälan av den 11 oktober 1995 att om den hade föreskrivit samma åtgärd som den som tillämpades i dessa beslut, nämligen en minskning av kapaciteten med 750 000 ton för varje stödbelopp om en miljard, borde Irish Steel ha ålagts en minskning av kapaciteten med 28 000 ton. Detta kan emellertid inte jämföras med de kapacitetsminskningar som föreskrevs för de stödmottagare som avsågs i de ovannämnda besluten, då de stöd som beviljades uppgick till klart större belopp. Vidare skall det erinras om det sammanhang i vilket det omtvistade beslutet ingår. Det ekonomiska stöd som genom detta beslut förklarades vara förenligt med fördraget motsvarar nämligen för det första målsättningen att förse stålindustrin på Irland med en sund och ekonomiskt lönsam struktur. Kommissionen beaktade för det andra, i enlighet med rådets ovannämnda uttalande av den 25 februari 1993, de problem som är specifika för Irland, där det endast finns ett, litet, företag (punkt IV i det omtvistade beslutet). Slutligen var det omöjligt, såsom kommissionen konstaterade i det omtvistade beslutet, att minska kapaciteten utan att stänga fabriken, eftersom Irish Steel endast har ett varmvalsningsverk (punkt V). Att det inte uppställdes några krav på en kapacitetsminskning är under dessa omständigheter berättigat på grund av det särskilda sammanhang i vilket stödåtgärderna tilläts genom det omtvistade beslutet. De begränsningar avseende försäljningsmängderna och andra skyldigheter som ingår i det omtvistade beslutet utgör under alla omständigheter motprestationer som inte ålagts någon tidigare.
- 131 Vad gäller argumentet att det var diskriminerande att tillåta det omtvistade stödet, eftersom det gynnade ett företag som tidigare inte hade genomfört några djupgående omstruktureringar, vilket innebär en nackdel för företag som redan hade gjort omstruktureringar, har sökanden, som har fått stöd som har gjort det möjligt för den att göra omstruktureringar och bli privatiserad, inte visat på vilket sätt det omtvistade beslutet innebär att Irish Steel har beviljats en särskilt förmånlig behandling.
- 132 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på sökandens argumentation att det omtvistade beslutet innebär ett åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen.

Stödåtgärder som inte har anmälts i förväg har legaliserats rättsstridigt

Parternas argument

- 133 Sökanden har gjort gällande att den irländska staten mellan åren 1990 och 1994 beviljade Irish Steel stöd i flera former, som lånegaranti och förskott samt som offentliga lån. Stödåtgärderna i fråga har emellertid inte anmälts till kommissionen i enlighet med artikel 6.4 i regelverket (se ovan punkt 7).
- 134 Dessa stödåtgärder, som är formellt rättsstridiga, kan inte legaliseras i efterhand genom att kommissionen beslutar att tillåta dem. Domstolen har bekräftat detta i sin dom av den 21 november 1991 i mål C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires och Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon (REG 1991, s. I-5505, punkt 16, svensk specialutgåva, volym 11, nedan kallad domen i målet FNCE).
- 135 Även om artikel 95 i fördraget inte innehåller någon uttrycklig förfarandebestämmelse enligt vilken medlemsstaterna inte får bevilja stöd innan kommissionen har gett sitt tillstånd, följer detta förbud enligt sökanden underförstått av att EKSG-fördragets bestämmelser om stöd är striktare än bestämmelserna i EG-fördraget. Anmälningsskyldigheten enligt artikel 6.2 i det femte regelverket är under alla omständigheter tillämplig i det föreliggande fallet.
- 136 Kommissionen har inledningsvis konstaterat att endast en del av stödet har beviljats utan föregående anmälan och tillstånd. Kommissionen har vidare gjort gällande att den omständigheten att anmälningsförfarandet inte har följts inte påverkar stödets materiella förenlighet med den gemensamma marknaden, vare sig i fråga om artikel 93.3 i EG-fördraget (nu artikel 88.3 EG) eller i fråga om

artikel 6 i det femte regelverket som föreskriver samma skyldighet avseende föregående anmälan och förbud mot för tidiga utbetalningar. Kommissionen har slutligen ifrågasatt sökandens tolkning av domen i målet FNCE.

Förstainstansrättens bedömning

137 Kommissionen kan inom ramen för EKSG-fördragets system för statligt stöd på vissa villkor och med beaktande av förfarandet i artikel 95 i fördraget tillåta stödåtgärder som är nödvändiga för stålmarknadens riktiga funktion. Förbudet i artikel 4 c i fördraget utgör under dessa omständigheter varken något ovillkorligt eller absolut förbud.

138 Vad gäller individuella beslut förutsätter den inneboende logiken i detta system för tillstånd till stöd inledningsvis att medlemsstaten begär att kommissionen skall tillämpa förfarandet enligt artikel 95 i fördraget och vidare att det prövas om stödet är nödvändigt för att förverkliga fördragets målsättningar. Systemet enligt EKSG-fördraget består följaktligen — i likhet med systemet enligt artikel 93 i EG-fördraget — av två skilda faser. Den första fasen utgör ett hjälpmedel och innebär att medlemsstaterna är skyldiga att anmäla alla stödåtgärder som de planerar och att det är förbjudet att utbetala stöd innan kommissionen har godkänt det [detta följer direkt av artikel 4 c i fördraget]. Den andra fasen avser en prövning i sak och består av en prövning av om stödet är nödvändigt för att förverkliga vissa av fördragets målsättningar. I artikel 6 i regelverket föreskrivs för övrigt ett alldeles jämförbart förfarande för anmälan och prövning av stöd som enligt denna artikel inte omfattas av förbudet i artikel 4 c i fördraget.

139 Av handlingarna i målet framgår att stödet i fråga, uppgående till 1,217 miljoner IRL, vilket motsvarade den offentliga borgen för två lån på sammanlagt 12 miljoner IRL (se ovan punkt 7), har beviljats utan föregående anmälan till

kommissionen (se bland annat punkt 9 i tillkännagivande 95/C). Således återstår att undersöka om det omtvistade beslutet, med beaktande av denna underlåtenhet att göra en föregående anmälan, innebär att detta stöd har legaliserats på ett rättsstridigt sätt, såsom sökanden har påstått.

- 140 Domstolen har inom ramen för EG-fördraget fastställt att åsidosättandet av skyldigheterna enligt artikel 93.3 i EG-fördraget inte befriar kommissionen från att pröva om stödet är förenligt med hänsyn till artikel 92 i EG-fördraget och att kommissionen inte har befogenhet att förklara ett stöd olagligt utan att ha prövat om stödet är förenligt med den gemensamma marknaden (se i detta avseende domen i det ovannämnda målet FNCE, punkt 13).
- 141 Eftersom förbudet i artikel 4 c i fördraget endast utgör ett principiellt förbud och kommissionen kan tillåta statliga stödåtgärder som anses nödvändiga för den gemensamma marknads riktiga funktion, utgör den föregående anmälan också ett hjälpmedel i förhållande till det slutgiltiga beslutet avseende stödets förenlighet och dessutom avseende frågan om stödet är nödvändigt för att förverkliga vissa av fördragets målsättningar. Avsaknaden av en sådan anmälan är inte tillräcklig för att frita eller till och med hindra kommissionen från att ta initiativ på grundval av artikel 95 i fördraget och eventuellt fastställa att stödåtgärderna är förenliga med den gemensamma marknaden. Kommissionen slöt sig i det föreliggande fallet till att stödåtgärderna för att omstrukturera Irish Steel, inbegripet det omtvistade stödet, var nödvändiga för den gemensamma marknads riktiga funktion och att de inte medförde någon oacceptabel snedvridning av konkurrensen. Avsaknaden av en anmälan kunde följaktligen inte påverka det omtvistade beslutets rättsenlighet, vare sig i fråga om beslutet i sin helhet eller vad gäller det stöd som inte hade anmälts i förväg.
- 142 Kommissionens ställningstagande i detta hänseende hindrar vidare inte de enskilda som berörs av den för tidiga utbetalningen av stödet att vid nationella domstolar framställa yrkanden om ogiltigförklaring av verkställighetsåtgärderna för det olagliga stödet eller om ersättning för eventuella skador, även om stödet i efterhand har förklarats förenligt med den gemensamma marknaden. Domstolen har nämligen redan fastställt att förbudet mot statliga stödåtgärder i artikel 4 c i fördraget har direkt effekt (dom av den 23 april 1956 i de förenade målen 7/54 och 9/54, Groupement des industries sidérurgiques luxembourgeoises mot Höga

myndigheten, REG 1956, s. 53, 91). Såsom kommissionen på goda grunder har nämnt, framhävde domstolen i domen i målet FNCE att artikel 93.3 i EG-fördraget har direkt effekt och att de nationella domstolarna är skyldiga att dra nödvändiga slutsatser av detta för att återställa lagligheten och i förekommande fall utdöma ersättning till enskilda för de skador som de har lidit därför att offentligt stöd har beviljats rättsstridigt. Att artikel 93.3 i EG-fördraget har direkt effekt har likväl för det första inte nödvändigtvis någon inverkan på den materiella prövningen av stödet och medför för det andra inte att kommissionens beslut avseende dess förenlighet med den gemensamma marknaden är rättsstridigt (punkterna 13 och 14).

143 Anmärkningen avseende påståendet att stödåtgärder som inte anmälts i förväg har legaliserats rättsstridigt saknar grund.

144 Av vad som har anförts ovan följer att talan inte kan vinna bifall på grunden att EKSG-fördragets bestämmelser eller någon bestämmelse som gäller dess tillämpning har åsidosatts.

3. Grunden att väsentliga formföreskrifter har åsidosatts

145 Sökanden har genom denna grund gjort gällande bristfällig motivering, underlåtenhet att inleda det kontradiktoriska förfarandet och underlåtenhet att inhämta kommitténs samtycke.

Bristfällig motivering

Parternas argument

- 146 Sökanden har kritiserat kommissionen för att inte i tillräcklig utsträckning ha motiverat det omtvistade beslutet. Detta beslut, som har fattats med stöd av artikel 95 i fördraget, har karaktär av undantag. Kommissionen har för övrigt utan motivering avvikit från sin tidigare beslutspraxis. Sökanden har i detta avseende åberopat domstolens dom av den 26 november 1975 i mål 73/74, *Groupement des fabricants de papier peints de Belgique m.fl. mot kommissionen* (REG 1975, s. 1491, punkt 31; svensk specialutgåva, volym 2, s. 525). Kommissionen har för övrigt inte i tillräcklig utsträckning motiverat varför den har tillåtit ett stödbelopp som överstiger 31 miljoner IRL, vilket den i anmälan av den 11 oktober 1995 uppskattade vara det högsta belopp som var absolut nödvändigt.
- 147 Kommissionen har hävdatt att det omtvistade beslutet är tillräckligt motiverat.

Förstainstansrättens bedömning

- 148 I artikel 5 andra stycket fjärde strecksatsen i fördraget föreskrivs att gemenskapen skall "offentliggöra skälen för sitt handlande". I artikel 15 första stycket i fördraget anges att "kommissionens beslut, rekommendationer och yttranden skall vara motiverade och hänvisa till de yttranden som kommissionen skall inhämta". Av dessa bestämmelser samt av de allmänna principerna i fördraget följer att kommissionen har en motiveringsskyldighet när den fattar generella eller individuella beslut, oberoende av vilken rättslig grund som har valts.
- 149 Enligt en fast rättspraxis skall motiveringen vara anpassad efter vilken slags rättsakt det är fråga om och på ett klart och otvetydigt sätt visa hur den

gemenskapsinstitution som är ansvarig för den ifrågasatta rättsakten har resonerat, så att de berörda kan få kännedom om skälen för åtgärden och gemenskapsdomstolarna ges möjlighet att överpröva rättsakten. Det krävs inte att motiveringen närmare anger alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter. Motiveringen skall inte enbart bedömas mot bakgrund av rättsaktens lydelse, utan även mot bakgrund av dess sammanhang samt mot bakgrund av alla rättsregler som gäller för den berörda frågan V (domstolens dom av den 29 februari 1996 i mål C-56/93, Belgien mot kommissionen, REG 1996, s. I-723, och förstainstansrättens dom av den 22 oktober 1996 i mål T-266/94, Skibsværftsforeningen m.fl. mot kommissionen, punkt 230). Motiveringen av en rättsakt skall bedömas med hänsyn till bland annat "det intresse som de som rättsakten är riktad till eller andra personer som berörs av den i den mening som avses i artikel 33 andra stycket i EKSG-fördraget kan ha av att erhålla förklaringar" (domstolens dom av den 19 september 1985 i de förenade målen 172/83 och 226/83, Hoogovens Groep mot kommissionen, REG 1985, s. 2831, punkt 24, och domen i målet British Steel, punkt 160). Dessutom åligger det kommissionen att utförligt redogöra för sina skäl när ett beslut sträcker sig märkbart längre än tidigare beslut (domen i det ovannämnda målet Groupement de fabricants de papiers peints de Belgique m.fl. mot kommissionen, punkt 31).

150 För det första framgår det av punkt V i det omtvistade beslutet att kommissionen i det föreliggande fallet inte planerade några kapacitetsminskningar, eftersom detta var "omöjligt... utan att stänga fabriken, eftersom Irish Steel endast har ett varmvalsningsverk" och eftersom en sådan lösning dessutom skulle ha varit oförenlig med "målet att förse stålindustrin på Irland med en sund och ekonomiskt lönsam struktur" (punkt IV). Förstainstansrätten har för övrigt redan i punkt 130 fastställt att den omständigheten att det inte uppställdes några krav på en kapacitetsminskning berättigades av det särskilda sammanhang i vilket stödet tilläts. Eftersom det i det omtvistade beslutet redogörs för dessa omständigheter, kan sökanden inte påstå att kommissionen inte utförligt har redogjort för sina skäl.

151 Vad för det andra beträffar de målsättningar som föreskrivs i artiklarna 2 och 3 i fördraget och som kommissionen har eftersträvat i det omtvistade beslutet, framgår det av punkt IV i beslutet också i vilken utsträckning verkningarna, såväl i ekonomiskt som i socialt hänseende, av det ekonomiska stödet från Irland som lämnats inom ramen för ett omstruktureringsprogram för Irish Steel vars genomförbarhet utomstående sakkunniga har bekräftat genom en undersökning, bidrog till att förverkliga de målsättningar som föreskrivs i dessa artiklar.

152 Det tilläggsstöd som sökanden har hänvisat till utgör för det tredje enligt det omtvistade beslutet en motprestation för de begränsningar av produktionen och försäljningen som rådet ålagt (punkt II).

153 Denna anmärkning är dessutom enligt en fast rättspraxis ännu mindre befogad, eftersom det är ostridigt att sökanden varit nära delaktig i det förfarande som föregick det omtvistade beslutet genom sin företrädare i kommittén, Evans, och kände till de faktiska och rättsliga omständigheter med stöd av vilka kommissionen ansåg att stödåtgärderna var förenliga med den gemensamma marknaden och inte föreskrev någon kapacitetsminskning som motprestation (se bland annat domstolens dom av den 11 januari 1973 i mål 13/72, Nederländerna mot kommissionen, REG 1972, s. 27, och domen i målet British Steel, punkt 168).

154 Av detta följer att anmärkningen att beslutsmotiveringen är bristfällig skall underkännas.

Underlåtenheten att inleda det kontradiktoriska förfarandet

155 Sökanden anser att kommissionen enligt artikel 93.2 i EG-fördraget och artikel 6.4 i det femte regelverket är skyldig att underrätta andra berörda parter om tillståndsansökningar, så att dessa kan lämna sina synpunkter på dem. Kommissionen lät i det föreliggande fallet offentliggöra den irländska regeringens ursprungliga program i officiella tidningen (tillkännagivande 95/C), men underlät att göra det beträffande det andra omstruktureringsprogrammet. Kommissionen har följaktligen inte iakttagit sökandens rätt att yttra sig och att inom tillräcklig tid lämna in sina synpunkter på programmet i fråga.

- 156 Kommissionen har bestridit dessa påståenden och bland annat hävdat att artikel 95 i fördraget ger sökanden mer omfattande processuella rättigheter än vad som följer av artikel 6.4 i regelverket. Sökanden har i själva verket dragit fördel av en längre tidsfrist för att lämna in sina synpunkter och den har kunnat göra det såväl direkt som genom kommittén.

Förstainstansrättens bedömning

- 157 Det omtvistade beslutet har fattats på grundval av artikel 95 första och andra stycket i fördraget. Enligt denna bestämmelse krävs att rådet lämnar sitt samtycke och att kommittén hörs. Enligt denna artikel har de som beslutet är riktade till och de berörda parterna däremot inte någon rätt att yttra sig. En sådan rätt föreskrivs däremot i artikel 6.4 i regelverket, där det anges att "[o]m kommissionen efter att ha givit berörda parter tillfälle att yttra sig finner att stöd i ett visst fall är oförenligt med bestämmelserna i föreliggande beslut, skall den underrätta medlemsstaten i fråga om sitt beslut". En likadan bestämmelse har ingått i samtliga regelverk före det femte regelverket (se i detta avseende kommissionens beslut nr 257/80/EKSG av den 1 februari 1980 om gemenskapsregler för särskilt stöd till stålindustrin, EGT L 29, s. 5).
- 158 Sökanden anser att kommissionen har åsidosatt rätten till försvar, eftersom den, även i avsaknad av en uttrycklig bestämmelse i artikel 95 i EKSG-fördraget, borde ha inlett ett kontradiktoriskt förfarande gentemot sökanden i enlighet med artikel 6 i det femte regelverket. Sökanden har också försökt sätta likhetstecken mellan artikel 95 i EKSG-fördraget och artikel 93.2 i EG-fördraget för att ta fram en allmän princip enligt vilken kommissionen systematiskt skall göra de berörda parterna delaktiga i förfarandet varje gång den har att bedöma frågan om statligt stöd är förenligt med fördraget.
- 159 Utan att det är nödvändigt att pröva frågan huruvida det finns en allmän gemenskapsrättslig princip enligt vilken berörda parter har rätt att yttra sig under

beslutsförfarandet avseende statligt stöd skall det understrykas att sökanden under det förfarande som ledde till det omtvistade beslutet i varje fall hade tillfälle att göra gällande sin inställning inom kommittén. Denna skall enligt artikel 18 i fördraget vara sammansatt av företrädare för producenterna, för arbetstagarna och för förbrukarna och handeln. Det är ostridigt att British Steel var företrätt i kommittén i sin egenskap av producent. Tillståndet till stöd till Irish Steel diskuterades vid kommitténs 324:e sammanträde den 24 november 1995 och sökandens företrädare hade således tillfälle att framföra sin åsikt om kommissionens förslag till åtgärder (se i detta avseende domen i målet British Steel, punkt 176).

160 Att tillkännagivande 95/C offentliggjordes i officiella tidningen kan under alla omständigheter inte ha vilselett sökanden i fråga om det förslag som förelades rådet och beträffande vilket kommittén hade hörts. Innan detta tillkännagivande offentliggjordes den 28 oktober 1995 hade sökanden nämligen redan, genom att ha deltagit i kommitténs sammanträde den 25 oktober 1995, fått kännedom om att de irländska myndigheterna hade tagit tillbaka det första omstruktureringsprogrammet och att de hade lagt fram ett andra ändrat program.

161 Av detta följer att sökanden har haft tillfälle att yttra sig om det omtvistade beslutet i enlighet med förfarandet i artikel 95 i fördraget. Under dessa omständigheter skall anmärkningen att skyldigheten att inleda det kontradiktorska förfarandet har åsidosatts underkännas.

Underlåtenheten att samråda med kommittén

Parternas argument

162 Sökanden har kritiserat kommissionen för att inte ha inhämtat kommitténs samtycke till de stödåtgärder som slutligen har tillåtits. Beloppet för det

ursprungligen föreslagna stödet och de villkor som åtföljde tillståndet ändrades nämligen mellan kommitténs sammanträde den 25 oktober 1995 och rådets slutgiltiga godkännande den 22 december 1995. Sökanden har hänvisat till domstolens rättspraxis avseende samråd med Europaparlamentet i samband med att beslut som grundas på artikel 235 i EG-fördraget (nu artikel 308 EG) skall fattas (se domstolens dom av den 16 juli 1992 i mål C-65/90, parlamentet mot rådet, REG 1992, s. I-4593; svensk specialutgåva, volym 13), och har hävdad att skyldigheten att på nytt samråda med kommittén följer av att innehållet i det omtvistade beslutet i två avseenden avviker från det framlagda förslaget. För det första hade stödbeloppet ökat med 22 procent och för det andra hade begränsningarna av försäljningsmängderna avsevärt ändrats. Kommittén gavs trots detta aldrig tillfälle att ta ställning till den eventuella konkurrensbegränsande verkan av detta tilläggsstöd eller till frågan om de nya villkoren kunde bidra till att undanröja en sådan snedvridning.

- 163 Kommissionen har hävdad att sökandens argumentation grundas på antagandet att stödet leder till en snedvridning av konkurrensen, vilket redan har motbevisats. Det föreligger inte heller någon skyldighet till nytt samråd mot bakgrund av den rättspraxis som sökanden har åberopat.

Förstainstansrättens bedömning

- 164 Kommissionen samrådde i det föreliggande fallet med kommittén i enlighet med artikel 95 i fördraget vid sammanträdet den 25 oktober 1995. Samrådet avsåg lydelsen av anmälan av den 11 oktober 1995. Det slutgiltiga beslutet att tillåta stödåtgärderna fattades emellertid efter vissa ändringar vid rådets sammanträde den 22 december 1995 utan att något nytt samråd skett med kommittén med avseende på dessa ändringar.
- 165 Sökandens argument att det kan sättas likhetstecken mellan skyldigheten att samråda med Europaparlamentet och skyldigheten enligt artikel 95 i fördraget att samråda med kommittén kan inte godtas. Europaparlamentet är nämligen en

gemenskapsinstitution vars verkliga deltagande i gemenskapens lagstiftningsförfarande utgör en grundläggande del av den jämvikt mellan institutionerna som åsyftas i fördraget (se bland annat domstolens dom av den 10 juni 1997 i mål C-392/95, parlamentet mot rådet, REG 1997, s. I-3212, punkt 14). I det föreliggande fallet är det däremot fråga om att ett tekniskt organ deltar i institutionernas förfarande för beslutsfattande. Av detta följer att det yttrande som föreskrivs i artikel 95 i EKSG-fördraget inte utgör samma formella krav som samrådet med Europaparlamentet enligt artikel 235 i EG-fördraget.

- 166 Det skall under alla omständigheter undersökas om systematiken inom artikel 95 i fördraget och i synnerhet de mål som eftersträvas med det samråd som föreskrivs i denna artikel i det föreliggande fallet medförde att det fanns en skyldighet till ett nytt samråd.
- 167 Av artiklarna 18 och 19 (kommitténs sammansättning och uppgifter) jämförda med artikel 95 i fördraget följer att målet med att samråda med detta organ är för det första att göra det möjligt för alla berörda parter inom branschen att uttrycka sin åsikt om kommissionens förslag och för det andra att göra det möjligt för rådet att fatta beslut på grundval av en dialog som omfattar alla berörda parter.
- 168 Samrådets ändamålsenliga verkan har följaktligen uttömts när kommittén för det första har haft tillfälle att uttrycka sin åsikt om samtliga frågor med kännedom om samtliga omständigheter som är nödvändiga för en förståelse av situationen i fråga och när rådet för det andra har fått kännedom om denna åsikt så att det kan beakta den då det fattar det slutgiltiga beslutet. Av handlingarna i målet följer att kommittén hade tillfälle att yttra sig på grundval av tillkännagivande 95/C som innehöll samtliga viktiga omständigheter. Att villkoren för tillståndet till stöd, till följd av de förbehåll som vissa av kommitténs medlemmar uttryckte, skärptes i förhållande till kommissionens förslag visar inte enbart att rådet var fullt medvetet om kommitténs åsikt utan även att det beaktade denna åsikt då det

fattade det omtvistade beslutet. Ökningen av stödbeloppet utgör en nödvändig motprestation för det inkomstbortfall som har orsakats av de skärpta villkoren, som är nödvändig för att säkerställa omstruktureringsplanens genomförbarhet.

- 169 Av detta följer att avsaknaden av ett nytt samråd med kommittén avseende den slutgiltiga lydelsen av det omtvistade beslutet inte förtar samrådet dess ändamålsenliga verkan enligt systematiken inom artikel 95 i fördraget.
- 170 Anmärkningen att skyldigheten att rådfråga kommittén har åsidosatts saknar följaktligen grund.
- 171 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den grunden att väsentliga formföreskrifter har åsidosatts.
- 172 Av vad ovan anförts följer att talan skall ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 173 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har framställt sin invändning om rättegångshinder i onödan och mot bättre vetande i den mening som avses i artikel 87.3 i rättegångsreglerna. Sökanden har under dessa omständigheter yrkat att förstainstansrätten skall förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna oberoende av målets utgång.

- 174 Förstainstansrätten anser att kommissionens invändning var relevant vid tidpunkten för talans väckande. Frågan om huruvida fristen för väckande av talan om ogiltigförklaring kunde börja löpa i förhållande till en part vid en tidpunkt före offentliggörandet hade nämligen ännu inte avgjorts i gemenskapernas rättspraxis. Genom att ta upp frågan om huruvida talan kunde upptas till sakprövning försökte kommissionen nämligen inte klandra sökanden för att den inte hade kännedom om det omtvistade beslutet före dess offentliggörande, eftersom kommissionen hade bidragit till denna bristande kännedom genom att vägra att delge sökanden beslutet. Kommissionen grundade invändningen på att sökanden hade tillräcklig kännedom om rättsakten i god tid före offentliggörandet. Underlåtenheten att delge det omtvistade beslutet står under dessa omständigheter visserligen i strid med principen om god förvaltningssed, men den har inte påverkat kommissionens påstående. Av detta följer att kommissionen inte har orsakat sökanden några kostnader i onödan eller mot bättre vetande genom att framställa invändningen.
- 175 Sökandens yrkande med stöd av artikel 87.3 andra stycket i rättegångsreglerna kan således inte godtas.
- 176 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Av det ovan anförda framgår att sökandens yrkande om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte har bifallits. Eftersom svaranden och Ispat, som har intervenerat till stöd för svarandens yrkanden, har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta deras rättegångskostnader, skall yrkandet bifallas.
- 177 Enligt artikel 87.4 första stycket i rättegångsreglerna skall medlemsstater som har intervenerat i ett mål bära sina rättegångskostnader. Detta innebär att intervenienten Irland skall bära sin rättegångskostnad.

- 178 Enligt artikel 87.4 tredje stycket i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten besluta att även andra intervenienter än medlemsstater eller institutioner skall bära sina rättegångskostnader. I det föreliggande fallet skall Hoogovens, som har intervenerat till stöd för sökandens yrkanden, bära sin rättegångskostnad.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.

- 2) Sökanden skall bära sin rättegångskostnad samt ersätta svarandens och intervenienten Irish Ispat Ltd:s rättegångskostnader.

- 3) Intervenienterna Irland och Hoogovens Staal BV skall bära sina rättegångskostnader.

Moura Ramos

García-Valdecasas

Tiili

Lindh

Mengozzi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 juli 1999.

H. Jung

R.M. Moura Ramos

Justitiesekreterare

Ordförande